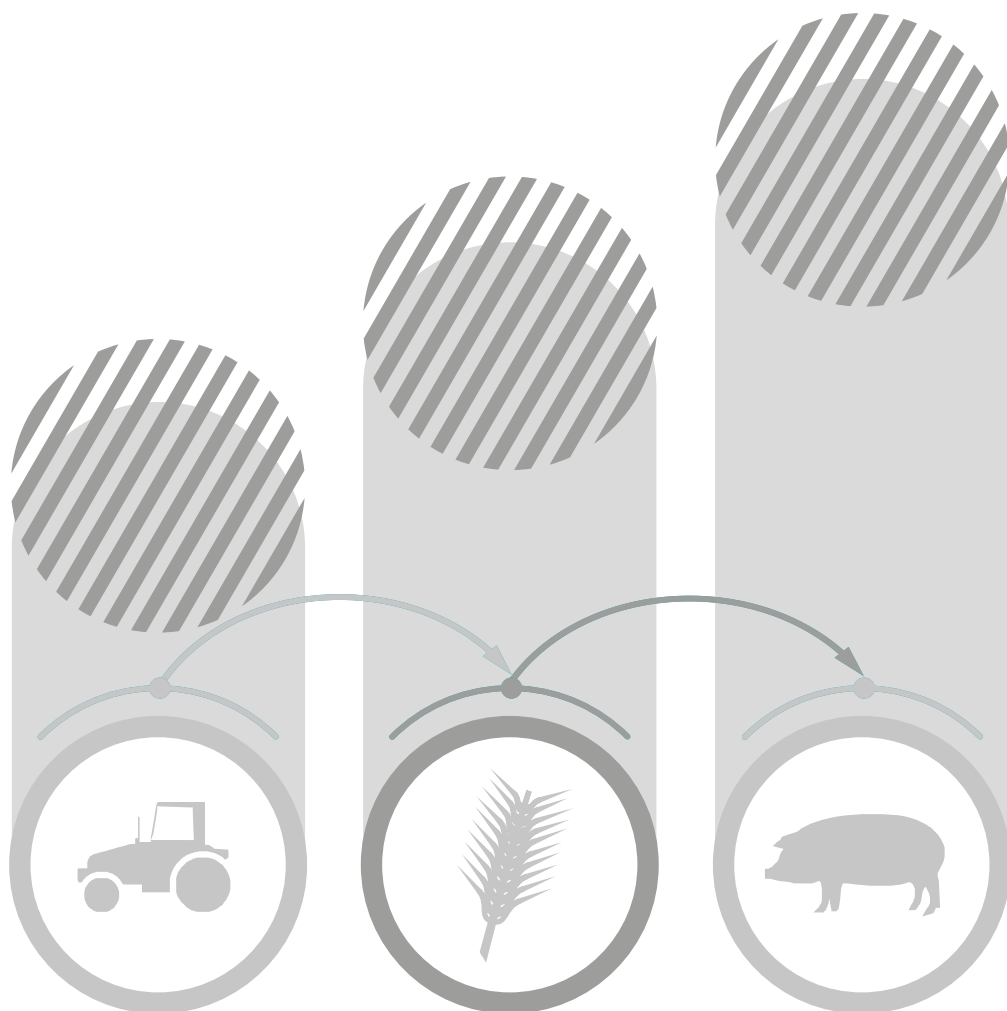

Rolnictwo województwa mazowieckiego na tle kraju i pozostałych województw w 2023 r.

Agriculture of Mazowieckie Voivodship compared
to the country and other voivodships in 2023

Rolnictwo województwa mazowieckiego na tle kraju i pozostałych województw w 2023 r.

Agriculture of Mazowieckie Voivodship compared
to the country and other voivodships in 2023

Opracowanie merytoryczne

Content-related works

Urząd Statystyczny w Warszawie, Mazowiecki Ośrodek Badań Regionalnych

Statistical Office in Warszawa, Mazovian Centre for Regional Surveys

Zespół autorski

Editorial team

Justyna Kotowoda, Anna Pasterkowska

Kierujący

Supervisor

Anna Cacko, Justyna Wrocławska

Prace redakcyjne

Editorial work

Justyna Kotowoda, Anna Pasterkowska

Skład i opracowanie graficzne

Typesetting and graphics

Justyna Kotowoda, Anna Pasterkowska

Tłumaczenie

Translation

Agnieszka Gromek-Żukowska

ISSN 2082-0992

Publikacja dostępna na stronie

Publication available on website

<http://warszawa.stat.gov.pl/publikacje-i-foldery/rolnictwo-lesnictwo/>

Przy publikowaniu danych Urzędu Statystycznego prosimy o podanie źródła

When publishing Statistical Office data – please indicate the source

Przedmowa

Urząd Statystyczny w Warszawie przekazuje Państwu XVI edycję publikacji "Rolnictwo województwa mazowieckiego na tle kraju i pozostałych województw w 2023 r." Opracowanie prezentuje aktualny stan rolnictwa województwa mazowieckiego i obraz wsi mazowieckiej na tle Polski i pozostałych województw.

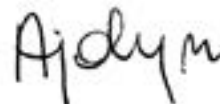
W opracowaniu zawarto syntetyczne informacje z wybranych dziedzin rolnictwa, a także ukazano warunki, w jakich rozwija się produkcja rolnicza, przybliżając tym samym charakter przeobrażeń obszarów wiejskich województwa mazowieckiego.

Publikacja prezentuje m.in. stan i strukturę demograficzną mieszkańców wsi, liczbę ekologicznych gospodarstw rolnych, obsadę zwierząt gospodarskich oraz skup i ceny produktów rolnych.

W publikacji zaprezentowano Delimitację Obszarów Wiejskich (DOW) opracowaną przez Główny Urząd Statystyczny. Jej celem jest zapewnienie jednolitej prezentacji wyników badań statystycznych statystyki publicznej dotyczących obszarów wiejskich z uwzględnieniem ich różnorodności.

Mamy nadzieję, że publikacja pogłębi wiedzę na temat rolnictwa oraz pomoże w analizie przemian zachodzących na obszarach wiejskich.

Dyrektor
Urzędu Statystycznego

Agnieszka Ajdyn

Warszawa, październik 2024 r.

Preface

The Statistical Office in Warszawa presents the 16th edition of the publication "Agriculture of Mazowieckie Voivodship compared to the country and other voivodships in 2023". The study presents the current state of agriculture in Mazowieckie Voivodship and the image of Masovian rural areas compared to Poland and other voivodships.

The study contains synthetic information from selected areas of agriculture and shows the conditions in which agricultural output develops, thus presenting the nature of the transformation of rural areas in Mazowieckie Voivodship.

The publication presents among others: the condition and demographic structure of rural inhabitants, the number of organic holdings, livestock density and the procurement and prices of agro-cultural products.

The publication presents the Delimitation of Rural Areas (DOW) developed by the Statistics Poland. Its purpose is to ensure a uniform presentation of the results of statistical research on rural areas, taking into account their diversity.

We do hope that the publication will deepen knowledge about agriculture and help analyse the changes taking place in rural areas.

Director
of the Statistical Office
in Warszawa

Agnieszka Ajdyn

Warsaw, October 2024

Spis treści

Contents

	Str. Page
Przedmowa.....	3
Preface	4
Spis tablic	6
List of tables	
Spis wykresów	6
List of charts	
Spis map	8
List of maps	
Objaśnienia znaków umownych	9
Symbols	
Ważniejsze skróty	9
Main abbreviations	
Synteza	10
Executive summary	12
Ludność na terenach wiejskich	14
Rural population	
Powierzchnia zasiewów	19
Sown area	
Ekologiczne gospodarstwa rolne	26
Organic farms	
Zwierzęta gospodarskie	27
Livestock	
Produkcja zwierzęca	31
Animal output	
Skup produktów rolnych	33
Procurement of agricultural products	
Ceny produktów rolnych w skupie i na targowiskach	38
Procurement prices and marketplace prices of agricultural products	
Globalna produkcja rolnicza	42
Gross agricultural output	
Delimitacja Obszarów Wiejskich.....	44
Delimitation of Rural Areas	
Uwagi metodologiczne	49
Methodological notes	50
Aneks 1. Spis tablic załączonych do publikacji w wersji elektronicznej (format XLS).....	52
Appendix 1. List of tables attached to the publication in the electronic version (XLS format)	

Spis tablic

List of tables

Str.
Page

Tablica 1. Saldo migracji wewnętrznych oraz wskaźnik zatrudnienia w województwie mazowieckim 14	
Table 1. Net internal migration and employment rate in Mazowieckie Voivodship	
Tablica 2. Powierzchnia zasiewów według wybranych ziemiopłodów w województwie mazowieckim ... 20	
Table 2. Sown area of selected crops in Mazowieckie Voivodship	
Tablica 3. Pogłowie bydła, trzody chlewnej, owiec i drobiu w województwie mazowieckim 27	
Table 3. Stocks of cattle, pigs, sheep and poultry in Mazowieckie Voivodship	
Tablica 4. Produkcja ważniejszych produktów zwierzęcych w województwie mazowieckim 31	
Table 4. Production of main animal products in Mazowieckie Voivodship	
Tablica 5. Skup wybranych produktów rolnych w województwie mazowieckim 33	
Table 5. Procurement of selected agricultural products in Mazowieckie Voivodship	
Tablica 6. Wartość skupu produktów rolnych na 1 ha użytków rolnych (ceny bieżące) w województwie mazowieckim 34	
Table 6. Procurement value of agricultural products per 1 ha of agricultural land in Mazowieckie Voivodship	
Tablica 7. Przeciętne ceny skupu wybranych produktów rolnych w województwie mazowieckim 38	
Table 7. Average prices of selected agricultural products in Mazowieckie Voivodship	
Tablica 8. Dynamika globalnej produkcji rolniczej w województwie mazowieckim (ceny stałe) 42	
Table 8. Dynamics of gross agricultural output in Mazowieckie Voivodship (constant prices)	
Tablica 9. Ludność i powierzchnia według typów obszarów wiejskich w województwie mazowieckim w 2023 r. 46	
Table 9. Population and area by type of rural areas in Mazowieckie Voivodship in 2023	

Spis wykresów

List of charts

Str.
Page

Wykres 1. Struktura powierzchni w podziale na tereny miejskie i wiejskie w 2023 r. 15	
Chart 1. Structure of urban and rural areas in 2023	
Wykres 2. Tereny wiejskie na 1 mieszkańca wsi w 2023 r. 15	
Chart 2. Rural areas per rural inhabitant in 2023	
Wykres 3. Ludność zamieszkała na wsi w 2023 r. (Polska=100) 17	
Chart 3. Population living in rural areas in 2023 (Poland=100)	
Wykres 4. Mediana wieku ludności wiejskiej w 2023 r. 17	
Chart 4. Median age of rural population in 2023	

Wykres 5. Wskaźnik zatrudnienia ludności zamieszkałej na wsi (według BAEL)	18
Chart 5. Employment rate of population living in rural areas (by LFS)	
Wykres 6. Udział powierzchni uprawy wybranych ziemiopłodów w powierzchni zasiewów ogółem w 2023 r.	21
Chart 6. Share of area under selected crops in total sown area in 2023	
Wykres 7. Powierzchnia wybranych ziemiopłodów w 2023 r. (rok poprzedni=100)	22
Chart 7. Area of selected crops in 2023 (previous year=100)	
Wykres 8. Plony wybranych ziemiopłodów w 2023 r. (rok poprzedni=100)	23
Chart 8. Yields of selected crops in 2023 (previous year=100)	
Wykres 9. Zbiory wybranych ziemiopłodów w 2023 r. (rok poprzedni=100)	24
Chart 9. Production of selected crops in 2023 (previous year=100)	
Wykres 10. Zbiory warzyw gruntowych w 2023 r. (rok poprzedni=100)	25
Chart 10. Production of ground vegetables in 2023 (previous year=100)	
Wykres 11. Zbiory owoców z drzew oraz owoców z krzewów owocowych i plantacji jagodowych w 2023 r. (rok poprzedni =100)	25
Chart 11. Production of tree fruit and fruit from shrubs and berry plantations in 2023 (previous year=100)	
Wykres 12. Struktura bydła według grup wiekowo-użytkowych	29
Chart 12. Structure of cattle by age and utility groups	
Wykres 13. Bydło na 100 ha użytków rolnych w 2023 r.	29
Chart 13. Cattle per 100 ha of agricultural land in 2023	
Wykres 14. Struktura trzody chlewnej według grup produkcyjno-użytkowych	30
Chart 14. Structure of pigs by production and utility groups	
Wykres 15. Trzoda chlewna na 100 ha użytków rolnych w 2023 r.	30
Table 15. Pigs per 100 ha of agricultural land in 2023	
Wykres 16. Produkcja żywca rzeźnego w wadze żywej w 2023 r.	32
Chart 16. Production of animals for slaughter in live weight in 2023	
Wykres 17. Produkcja mleka krowiego w 2023 r.	32
Chart 17. Production of cows' milk in 2023	
Wykres 18. Zmiany w skupie wybranych produktów roślinnych w 2023 r. (wzrost/spadek w stosunku do 2022 r.)	35
Chart 18. Changes in procurement of selected crop products in 2023 (increase/decrease compared to 2022)	
Wykres 19. Zmiany w skupie wybranych produktów zwierzęcych w 2023 r. (wzrost/spadek w stosunku do 2022 r.)	36
Chart 19. Changes in procurement of selected animal products in 2023 (increase/decrease compared to 2022)	

Wykres 20. Dynamika globalnej produkcji rolniczej (ceny stałe z roku poprzedniego) w 2022 r. [rok poprzedni=100]	43
Chart 20. Indices of gross agricultural output (constant prices from the previous year) in 2022 [previous year=100]	
Wykres 21. Ludność według typów obszarów wiejskich w 2023 r.	46
Chart 21. Population by type of rural areas in 2023	
Wykres 22. Powierzchnia według typów obszarów wiejskich w 2023 r.	47
Chart 22. Area by type of rural areas in 2023	

Spis map

List of maps

	Str. Page
Mapa 1. Udział ludności wiejskiej w ludności ogółem w 2023 r.	16
Map 1. Share of rural population in total population in 2023	
Mapa 2. Gęstość zaludnienia na terenach wiejskich w 2023 r.	16
Map 2. Population density in rural areas in 2023	
Mapa 3. Saldo migracji wewnętrznych na terenach wiejskich w 2023 r.	18
Map 3. Net internal migration in rural areas in 2023	
Mapa 4. Ekologiczne gospodarstwa rolne w 2023 r.	26
Map 4. Organic farms in 2023	
Mapa 5. Wartość skupu produktów roślinnych na 1 ha użytków rolnych w 2023 r.	37
Map 5. Procurement value of crop products per 1 ha agricultural land in 2023	
Mapa 6. Wartość skupu produktów zwierzęcych na 1 ha użytków rolnych w 2023 r.	37
Map 6. Procurement value of animal products per 1 ha agricultural land in 2023	
Mapa 7. Przeciętne ceny skupu wybranych produktów rolnych	41
Map 7. Average procurement prices of selected agricultural products	
Mapa 8. Towarowa produkcja rolnicza w 2022 r. (ceny stałe z roku poprzedniego)	43
Map 8. Market agricultural output in 2022 (constant prices from the previous year)	
Mapa 9. Delimitacja Obszarów Wiejskich w 2023 r.	44
Map 9. Delimitation of Rural Areas in 2023	

Objaśnienia znaków umownych

Symbols

Symbol Symbol	Opis Description
Kreska (-)	zjawisko nie wystąpiło magnitude zero
Zero (0,0)	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05 magnitude not zero, but less than 0.05 of a unit
Znak *	oznacza, że dane zostały zmienione w stosunku do wcześniej opublikowanych revised data
"W tym" "Of which"	oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy indicates that not all elements of the sum are given

Ważniejsze skróty

Main abbreviations

Skrót Abbreviation	Znaczenie Meaning
r.	rok year
tys.	tysiąc thousand
mln	milion million
mld bn	miliard billion
zł PLN	złoty Polish zloty
l	litr litre
szt.	sztuka head, unit
dt	decytona deciton
t	tona tonne

Skrót Abbreviation	Znaczenie Meaning
kg	kilogram kilogram
km ²	kilometr kwadratowy square kilometre
ha	hektar hectare
%	procent percent
p. proc. pp	punkt procentowy percentage point
m.in. i.a.	między innymi among others
tj. i.e.	to jest that is
DOW	Delimitacja Obszarów Wiejskich Delimitation of Rural Areas
FUA	Funkcjonalne Obszary Miejskie Functional Urban Areas

Synteza

Rolnictwo jest ważnym sektorem mazowieckiej gospodarki. Pomimo niskiej jakości gruntów rolnych wykształciły się tu ponadprzeciętne w skali kraju specjalizacje produkcji rolniczej: owoców, warzyw, mięsa i mleka. Kierunki produkcji są zróżnicowane przestrzennie. Południowo-zachodnia i centralna część Mazowsza to rejony z dynamicznie rozwijającą się produkcją warzywniczą i sadowniczą, część północno-wschodnia specjalizuje się w mleczarstwie, a w północno-zachodniej dominuje hodowla drobiu.

Mazowieckie jest znaczącym producentem żywności, o czym w 2022 r. świadczył wysoki udział (17,6%) w krajowej produkcji globalnej rolnictwa. Najważniejszą specjalizacją mazowieckiego rolnictwa jest produkcja sadownicza i ogrodnicza. W 2023 r. zbiory owoców z drzew stanowiły 43% produkcji krajowej, a zbiory warzyw gruntowych prawie 12%. W krajowej produkcji roślinnej znaczący udział województwa odnotowano również w produkcji zbóż i ziemniaków – odpowiednio 9,5% i 10,7%. Kolejną specjalizacją mazowieckiego rolnictwa jest chów bydła – tutaj utrzymywana jest prawie 1/5 krajowego pogłowia tych zwierząt. Obsada bydła na 100 ha użytków rolnych była jedną z największych w kraju i wyniosła 59 sztuk (większą obsadą charakteryzowały się województwa podlaskie i wielkopolskie). Ponadto mazowieckie jest liderem w produkcji mleka (w 2023 r. – 23,1% udziału w produkcji krajowej). Województwo mazowieckie ma również wysoki udział w hodowli drobiu (pierwsze miejsce w kraju).

Rolnicza przestrzeń produkcyjna w województwie mazowieckim ulega ciągłym przemianom. Podstawowe wyniki badań rolniczych przeprowadzonych w 2023 r. w porównaniu z wynikami badań ubiegłorocznych, wskazują na:

- wzrost ogólnej powierzchni zasiewów;
- wzrost powierzchni zasiewów zbóż, w tym żyta, owsa, jęczmienia i kukurydzy na ziarno, natomiast spadek powierzchni pszenicy, pszenżyta i mieszanek zbożowych;
- wzrost powierzchni uprawy rzepaku i rzepiku oraz buraków cukrowych, a spadek powierzchni uprawy ziemniaków;
- spadek produkcji warzyw gruntowych, w tym cebuli, ogórków i marchwi, natomiast wzrost produkcji kapusty, buraków ćwikłowych, kalafiorów i pomidorów;
- spadek produkcji owoców z drzew w sadach, w tym jabłek, gruszek, czereśni i wiśni, a wzrost produkcji śliwek;
- spadek produkcji owoców z krzewów owocowych i plantacji jagodowych w sadach, w tym truskawek, malin i porzeczek, a wzrost produkcji agrestu i borówki wysokiej;
- wzrost liczby ekologicznych gospodarstw rolnych z certyfikatem i spadek gospodarstw będących w trakcie przestawiania na produkcję ekologiczną;
- spadek pogłowia bydła ogółem, w tym cieląt oraz młodego bydła w wieku od 1 do 2 lat, natomiast wzrost bydła dorosłego w wieku 2 lat i więcej;
- wzrost pogłowia trzody chlewnej, w tym warchlaków i trzody chlewnej na ubój, a spadek prosiąt oraz trzody chlewnej na chów;
- spadek pogłowia owiec i jednocześnie wzrost pogłowia maciorek;

- wzrost pogłowia drobiu ogółem, w tym drobiu kurzego (w tym niosek), indyków, gęsi oraz kaczek i innych;
- spadek produkcji żywca rzeźnego, w tym wieprzowego i wołowego oraz utrzymanie na tym samym poziomie produkcji żywca drobiowego;
- spadek produkcji mleka krowiego oraz spadek przeciętnego rocznego udoju mleka od 1 krowy;
- wzrost produkcji jaj kurzych konsumpcyjnych, a spadek produkcji jaj kurzych wylęgowych oraz spadek przeciętnej liczby jaj od 1 kury nioski;
- wzrost skupu warzyw, rzepaku i rzepiku przemysłowego, natomiast spadek skupu ziemniaków, buraków cukrowych oraz owoców;
- wzrost skupu zbóż podstawowych konsumpcyjnych i paszowych (łącznie z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego), w tym pszenicy;
- wzrost skupu w wadze żywej żywca rzeźnego, w tym wieprzowego i drobiowego, a spadek wołowego;
- wzrost skupu mleka krowiego i spadek skupu jaj kurzych konsumpcyjnych;
- spadek cen skupu pszenicy, żyta, buraków cukrowych oraz rzepaku i rzepiku przemysłowego, a wzrost ceny skupu ziemniaków jadalnych;
- wzrost cen skupu cebuli i ogórków, a spadek ceny kapusty, pomidorów, papryki, marchwi, buraków i kalafiorów;
- wzrost cen skupu jabłek, czereśni, wiśni, śliwek i gruszek, natomiast spadek cen skupu porzeczek, agrestu, truskawek i malin;
- wzrost cen skupu w wadze żywej żywca wołowego, wieprzowego i cielęcego, a spadek drobiowego;
- spadek cen targowiskowych pszenicy, żyta, jęczmienia oraz owsa, a wzrost cen targowiskowych ziemniaków jadalnych;
- wzrost wartości globalnej produkcji rolniczej, w tym produkcji roślinnej i zwierzęcej.

Executive summary

Agriculture is an important sector of the Masovian economy. Despite the low quality of agricultural land, above-average agricultural specialisations have developed here: fruit, vegetables, meat and milk. Production directions are spatially diversified. The south-western and central parts of Masovia are regions with dynamically developing vegetable and fruit production, the north-eastern part specialises in dairy farming, and the north-western part is dominated by poultry farming.

Mazowieckie is a significant food producer, as evidenced by its high share (17.6%) in the national gross agricultural output in 2022. The most important specialisation of Masovian agriculture is fruit and horticultural production. In 2023, tree fruit harvests accounted for 43% of national production, and field vegetable harvests accounted for almost 12%. In the national crop output, the Voivodship also recorded a significant share in the production of cereals and potatoes – 9.5% and 10.7%, respectively. Another specialisation of Masovian agriculture is cattle breeding – almost 1/5 of the national population of these animals is kept here. The cattle density per 100 ha of agricultural land was one of the highest in the country and amounted to 59 animals (Podlaskie and Wielkopolskie Voivodships had higher cattle density). Moreover, Mazowieckie Voivodship is a leader in milk production (in 2023 – 23.1% share in national production). Mazowieckie Voivodship also has a high share in poultry farming (second place after Wielkopolskie Voivodship). The agricultural output space in Mazowieckie Voivodship is constantly changing.

The basic results of agricultural surveys conducted in 2023, compared to the results of last year's research, indicate:

- increase in the total sown area;
- an increase in the sown area of cereals, including rye, oats, barley and maize for grain while a decrease in the area of wheat, triticale and cereal mixed;
- an increase in the area under rape and turnip rape as well as sugar beet, and a decrease in the area under potatoes;
- a decrease in the production of ground vegetables, including onion, cucumbers and carrots, while the production of cabbage, sugar beets, cauliflowers and tomatoes increased;
- a decrease in the production of fruit from trees in orchards, including apples, pears, sweet cherries and cherries and an increase in the production of plums;
- a decrease in the production of fruit from fruit-bearing shrubs and berry plantations in orchards, including strawberries, raspberries and currants, and an increase in the production of gooseberries and highbush blueberries;
- an increase in the number of certified organic farms and a decrease in farms undergoing conversion to organic production;
- a decrease in the total number of cattle, including calves and young cattle aged 1 to 2 years; while an increase in adult cattle aged 2 years and more;
- increase in the number of pigs including young pigs and pigs for slaughter and a decrease in piglets and pigs for breeding;

- a decrease in the number of sheep, and an increase in the number of ewes;
- an increase in the total number of poultry, including chickens (including laying hens), turkeys, geese, ducks and others;
- a decrease in the production of animals for slaughter, including pigs and cattle poultry, and maintaining the production of poultry for slaughter at the same level;
- a decrease in cow's milk production and a decrease in the average annual milk production per cow;
- increase in the production of chicken eggs for consumption, and a decrease in the production of eggs for hatching, as well as a decrease in the average number of eggs from a laying hen;
- increase in the procurement of vegetables, rape and turnip rape, while a decrease in procurement of potatoes, sugar beet and fruit;
- an increase in the procurement of basic cereals for consumption and feed (including cereal mixed, excluding cereals designated for sowing), including wheat;
- an increase in the procurement of animals for slaughter in live weight, including pigs and poultry, and a decrease in cattle;
- an increase in the procurement of cow's milk and a decrease in chicken eggs for consumption;
- a decrease in the procurement prices of wheat, rye, sugar beet and industrial rape and turnip rape, and an increase in the procurement price of edible potatoes;
- an increase in the procurement prices of onions and cucumbers, and a decrease in the price of cabbage, tomatoes, peppers, carrots, sugar beet and cauliflowers;
- an increase in the procurement prices of apples, sweet cherries, cherries, plums and pears, while a decrease in the procurement prices of currants, gooseberries, strawberries and raspberries;
- an increase in the procurement prices of cattle, pigs and calves for slaughter in live weight, and a decrease in poultry;
- a decrease in the marketplace prices of wheat, rye, barley and oats, and an increase in the marketplace prices of edible potatoes;
- an increase in the value of gross agricultural output, including crop and animal output.

Ludność na terenach wiejskich

Rural population

W 2023 r. tereny wiejskie zajmowały ponad 93% powierzchni województwa mazowieckiego i były zamieszkiwane przez ponad 35% ludności województwa. Ludność mieszkająca w mazowieckich wsiach stanowiła 12,8% ludności wiejskiej w Polsce (pierwsza lokata wśród innych województw). Udział mieszkańców wsi w populacji poszczególnych województw był bardzo zróżnicowany. Najwyższą wartość osiągnął w województwie podkarpackim (59,0%). Najniższym udziałem charakteryzowało się najbardziej zurbanizowane województwo w kraju, tj. śląskie (24,2%). W województwie mazowieckim w porównaniu z 2022 r. zarejestrowano wzrost ludności mieszkającej na wsi o 0,5 tys. osób, tj. o 0,03%. Wzrost liczby ludności odnotowano w 6 województwach; największy w pomorskim (o 0,7%).

W województwie mazowieckim na 1 mieszkańca wsi przypadało 1,71 ha terenów wiejskich, tj. o 0,19 ha mniej niż średnio w kraju. Największa taka powierzchnia na 1 mieszkańca przypadała w województwie podlaskim (4,32 ha), a najmniejsza w małopolskim (0,75 ha).

W 2023 r. wskaźnik gęstości zaludnienia na terenach wiejskich wyniósł 59 osób/km² i był wyższy niż przeciętnie w kraju (53 osoby). Najwyższą gęstość zaludnienia charakteryzowała tereny wiejskie województwa małopolskiego – 133 osoby/km², a najniższa podlaskiego – 23 osoby/km².

W województwie mazowieckim mniej niż połowę ludności wiejskiej stanowili mężczyźni (49,8%) i byli oni – statystycznie rzecz ujmując – młodszy od kobiet. Wyznaczona w 2023 r. mediana wieku dla mężczyzn wyniosła 40,1 roku, podczas gdy dla kobiet 42,3 roku. W układzie województw najwyższą medianą wieku dla mężczyzn i kobiet wystąpiła w opolskim (odpowiednio 42,6 i 44,6 roku), a najniższa w pomorskim (38,0 i 39,1 roku). Na terenach wiejskich województwa mazowieckiego na 100 mężczyzn przypadało 101 kobiet, co wskazuje na niemal zrównoważoną relację liczbową obu płci. Podobna sytuacja wystąpiła jeszcze w 7 województwach, natomiast w 6 liczba mężczyzn przekroczyła liczbę kobiet. Współczynnik feminizacji w 2023 r. najwyższą wartość przyjął w województwie opolskim i śląskim (po 103).

W 2023 r. dodatnie saldo migracji wewnętrznych na 1000 ludności odnotowano na terenach wiejskich 13 województw; najwyższe w województwie dolnośląskim – 7,56‰. Ujemną wartość salda migracji odnotowano w województwach: lubelskim, podkarpackim i świętokrzyskim. W województwie mazowieckim wartość ta wyniosła plus 4,81‰.

Według wyników Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) w województwie mazowieckim ponad połowa mieszkańców wsi w wieku 15–89 lat i więcej miała pracę. Wskaźnik zatrudnienia wyniósł 59,8% i był o 0,6 p. proc. większy niż w 2022 r. Spadek wartości tego wskaźnika odnotowano w 5 województwach, przy czym największy w łódzkim (o 1,9 p. proc.). W województwie podkarpackim zarejestrowano najniższy wskaźnik zatrudnienia, gdzie na 100 osób w wieku 15–89 lat pracę miało 50.

Tablica 1.

Saldo migracji wewnętrznych oraz wskaźnik zatrudnienia w województwie mazowieckim

Table 1.

Net internal migration and employment rate in Mazowieckie Voivodship

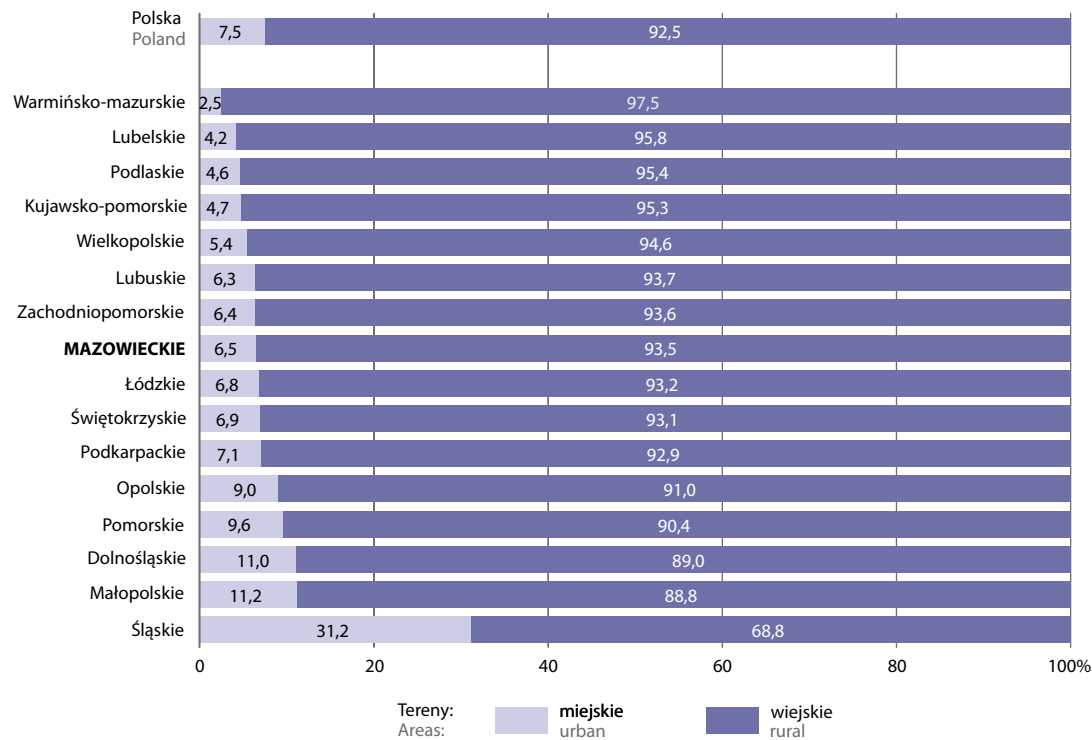
Wyszczególnienie Specification	2010	2020	2021	2022	2023
Saldo migracji wewnętrznych na 1000 ludności Net internal migration per 1000 population	4,34	3,67	4,80	4,94	4,81
Wskaźnik zatrudnienia w % Employment rate in %	49,2	55,3	58,4*	59,2*	59,8

Wykres 1. Struktura powierzchni w podziale na tereny miejskie i wiejskie w 2023 r.

Stan w dniu 1 stycznia

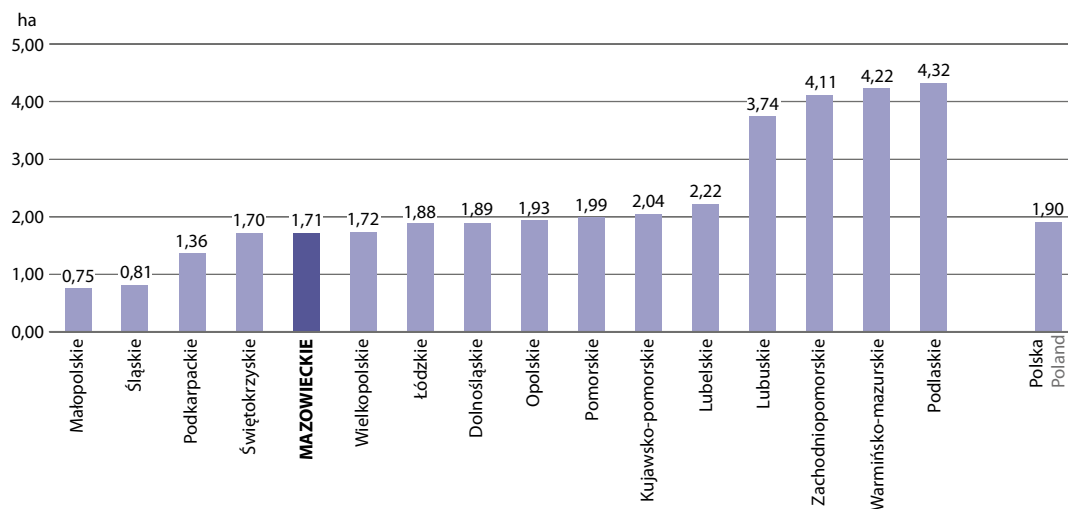
Chart 1. Structure of urban and rural areas in 2023

As of 1 January

Wykres 2. Tereny wiejskie na 1 mieszkańca wsi^a w 2023 r.

Chart 2. Rural areas per rural inhabitant^a in 2023

^a Obszar wiejski według stanu w dniu 1 stycznia; ludność według stanu w dniu 31 grudnia.
^a Rural areas as of 1 January; population as of 31 December.

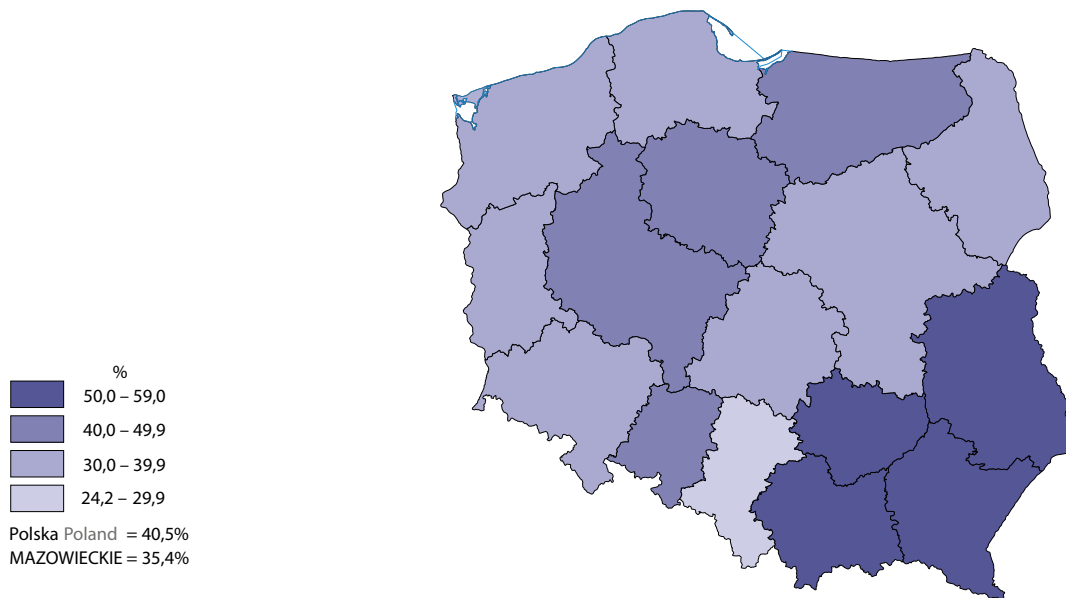

Mapa 1. Udział ludności wiejskiej w ludności ogółem w 2023 r.

Stan w dniu 31 grudnia

Map 1. Share of rural population in total population in 2023

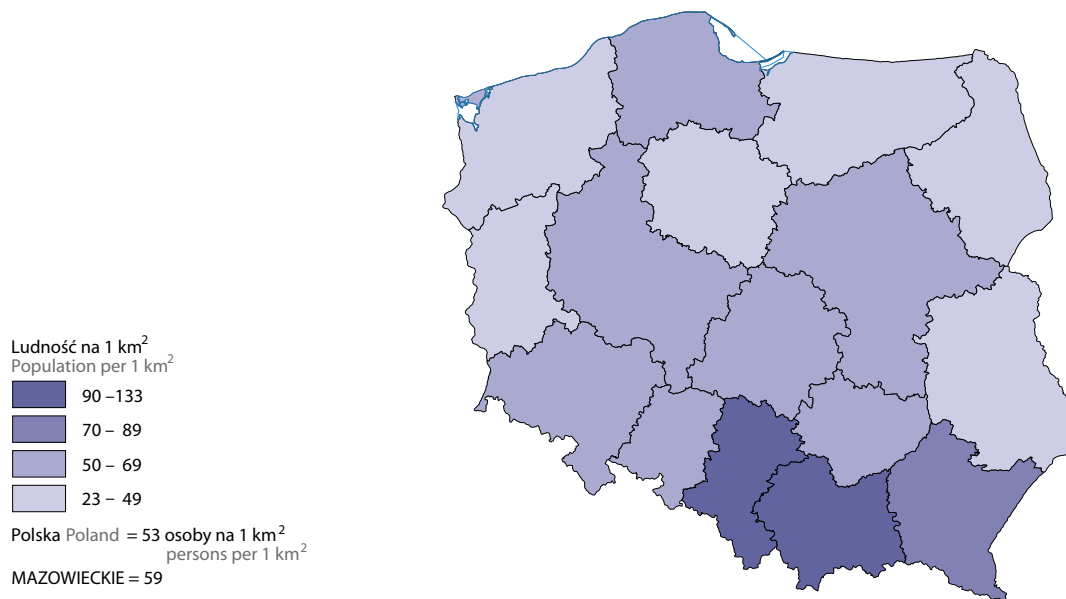
As of 31 December

Mapa 2. Gęstość zaludnienia na terenach wiejskich w 2023 r.

Stan w dniu 31 grudnia

Map 2. Population density in rural areas in 2023

As of 31 December

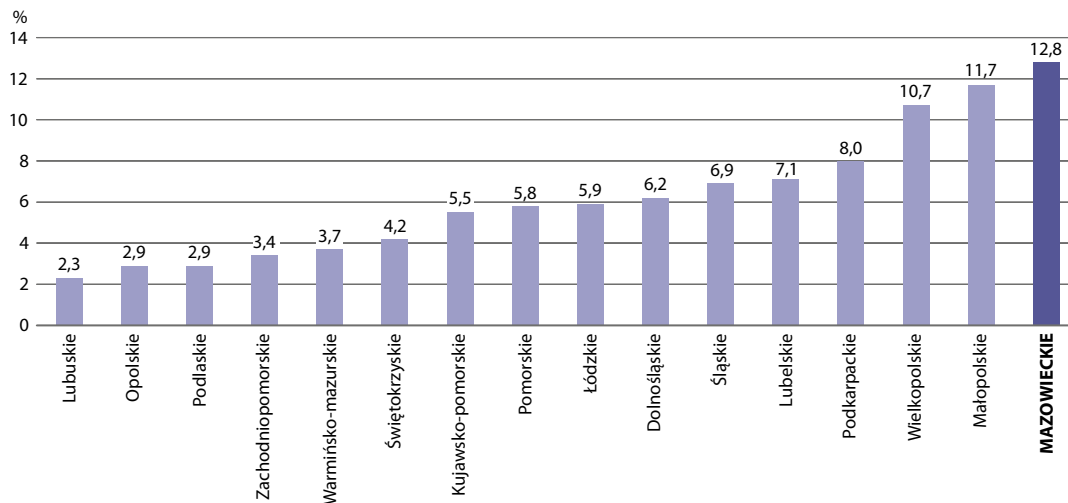

Wykres 3. Ludność zamieszkała na wsi w 2023 r. (Polska=100)

Stan w dniu 31 grudnia

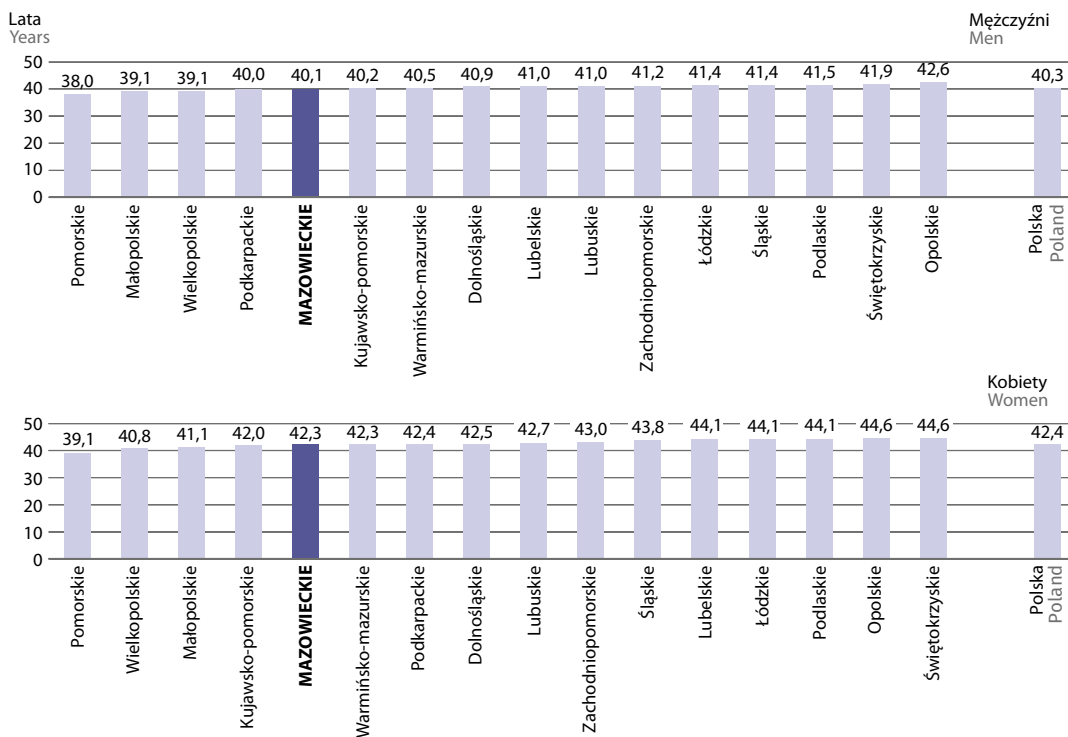
Chart 3. Population living in rural areas in 2023 (Poland=100)

As of 31 December

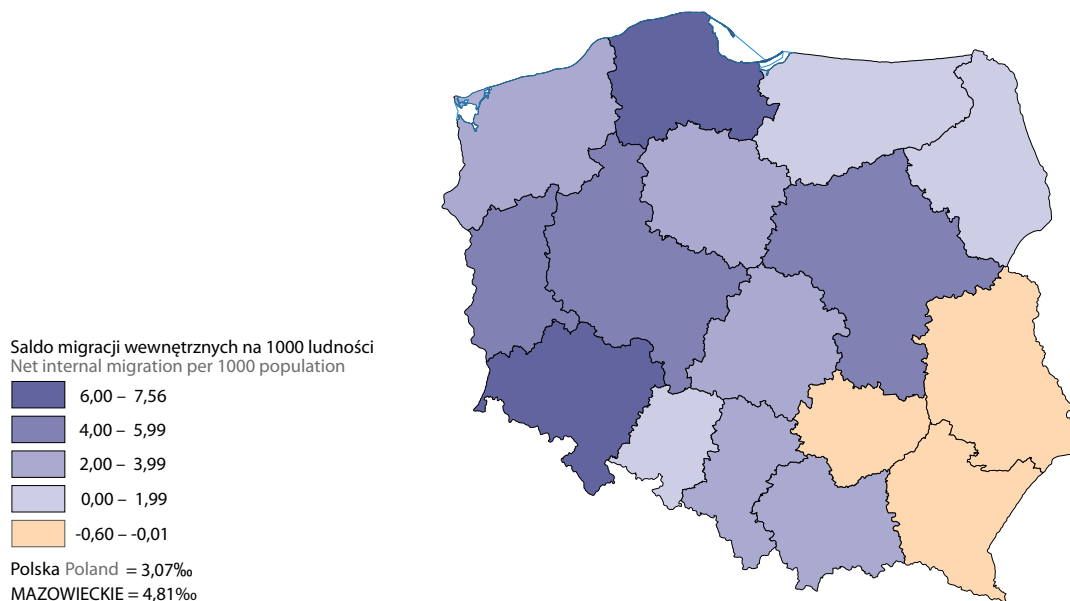

Wykres 4. Mediana wieku ludności wiejskiej w 2023 r.

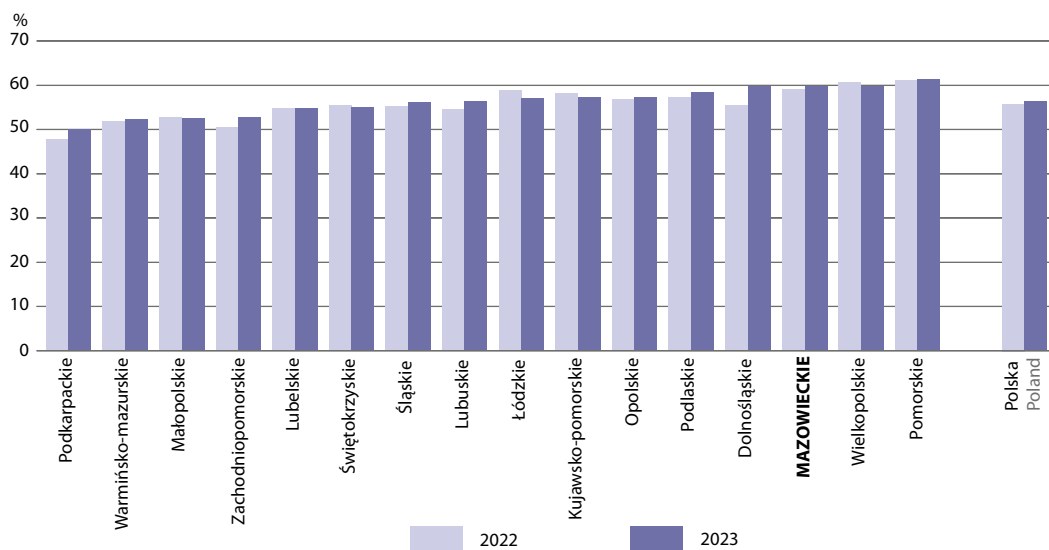
Chart 4. Median age of rural population in 2023

Mapa 3. Saldo migracji wewnętrznych na terenach wiejskich w 2023 r.
 Map 3. Net internal migration in rural areas in 2023

Wykres 5. Wskaźnik zatrudnienia^a ludności zamieszkałej na wsi (według BAEL)
 Chart 5. Employment rate^a of population living in rural areas (by LFS)

^a Dane średnioroczne.
^a Mid-year data.

Powierzchnia zasiewów

Sown area

W 2023 r. w województwie mazowieckim ogólna powierzchnia zasiewów wyniosła 1229,2 tys. ha i była o 5,6 tys. ha, tj. o 0,5% większa niż w 2022 r. oraz stanowiła 11,1% powierzchni zasianej w kraju. Wzrost powierzchni zasiewów zaobserwowano w 11 województwach, w tym najwyższy w małopolskim (o 8,1%). W pozostałych województwach odnotowano jej spadek – od 3,7% w dolnośląskim do 0,1% w podlaskim. W strukturze zasiewów przeważały zboża, które zajmowały 834,5 tys. ha, tj. 67,9%. Powierzchnia zbóż była większa od ubiegłorocznej o 0,4%. Udział województwa w krajowej powierzchni zbóż wyniósł 11,6% (druga lokata w kraju za województwem wielkopolskim – 13,5%). Największy udział w powierzchni uprawy zbóż miały: pszenżyto (23,9%), pszenica (20,4%), kukurydza na ziarno (18,6%) i żyto (13,7%). Powierzchnia owsa stanowiła 10,7% powierzchni zbóż, a jęczmienia i mieszanek zbożowych odpowiednio 4,9% i 6,4%. W porównaniu z rokiem 2022 odnotowano zwiększenie się areалу m.in. kukurydzy na ziarno, jęczmienia, żyta i owsa (odpowiednio o: 11,3%, 6,7%, 6,3% i 2,4%). Natomiast spadek powierzchni zarejestrowano dla: mieszanek zbożowych, pszenicy i pszenżyta (odpowiednio o: 21,6%, 3,8% i 1,1%). Plony zbóż zostały oszacowane na 41,0 dt z 1 ha (najniżej w kraju) i były niższe o 0,7% od uzyskanych w 2022 r. oraz o 17,8% od średnich plonów w kraju. Najwyższe plony odnotowano w województwie opolskim – 70,9 dt z ha. Produkcję zbóż oszacowano na 3417,5 tys. ton, tj. o 0,4% mniejszą w porównaniu z 2022 r. Wzrost produkcji zbóż wystąpił w 9 województwach, w tym największy w opolskim – o 11,9% i śląskim – o 7,1%.

Powierzchnia uprawy rzepaku i rzepiku w 2023 r. wyniosła 64,6 tys. ha i w skali roku zwiększyła się o 6,5%. Wzrost powierzchni tej uprawy odnotowano w 12 województwach, przy czym największy w małopolskim – o 22,5%. W województwie mazowieckim zbiory rzepaku i rzepiku wyniosły 221,0 tys. ton i w porównaniu z rokiem poprzednim były większe o 6,3%. Wzrost produkcji spowodowany był większym arealem uprawy, bowiem plonowanie było niższe – o 0,3% (34,2 dt z 1 ha wobec 34,3 dt w 2022 r.). Wzrost zbiorów zarejestrowano w 11 województwach, przy czym największy w małopolskim i świętokrzyskim – odpowiednio o 26,0% i 17,0%. Udział województwa mazowieckiego w krajowej produkcji rzepaku i rzepiku wyniósł 5,9%. Liderem wśród województw było lubelskie i dolnośląskie, gdzie zbiory tej uprawy stanowiły odpowiednio 12,9% i 11,4% zbiorów krajowych.

Powierzchnia uprawy ziemniaków (bez uprawy w ogrodach przydomowych) w 2023 r. wyniosła 19,1 tys. ha i w stosunku do 2022 r. była mniejsza o 8,4%. Spadek odnotowano w 11 województwach – największy w podkarpackim – o 28,4%. Plony ziemniaków oszacowano na 315 dt z 1 ha i były o 0,9% niższe niż w 2022 r., ale wyższe niż średnie plony w kraju – o 6,4%. Najwięcej ziemniaków z 1 ha zebrano w województwie wielkopolskim – 327 dt. Zbiory ziemniaków w województwie mazowieckim w wyniku zmniejszonej powierzchni oraz niższego plonowania były również niższe w stosunku do roku poprzedniego i wyniosły 600,8 tys. ton i spadły o 9,3%. Udział województwa w krajowej produkcji ziemniaków wyniósł 10,7% i był jednym z największych w kraju, za województwem wielkopolskim (16,2%) i łódzkim (12,8%).

Powierzchnia uprawy buraków cukrowych w 2023 r. wyniosła 18,1 tys. ha i była większa o 21,8% w stosunku do 2022 r. Wzrost powierzchni tej uprawy odnotowano we wszystkich województwach, w tym największy w podkarpackim – o 122,0%. Znaczny wzrost powierzchni zasiewów buraków cukrowych wystąpił jeszcze w województwach: małopolskim, śląskim i świętokrzyskim – odpowiednio o: 74,9%, 58,3% i 57,5%. Plony z 1 ha powierzchni wyniosły 620 dt i były niższe o 7,2% od uzyskanych w roku poprzednim i o 4,6% niż średnie plony w kraju. Najwyższe plony odnotowano w województwie dolnośląskim – 831 dt z ha. W wyniku zwiększonej powierzchni uprawy buraków cukrowych, bowiem plonowanie było niższe, zbiory uzyskane w 2023 r. wyniosły 1121,2 tys. ton i w porównaniu z rokiem poprzednim były wyższe o 13,0%. Największy wzrost produkcji buraków cukrowych w skali roku wystąpił w województwach: podkarpackim, małopolskim i świętokrzyskim – odpowiednio o: 147,4%, 110,2% i 83,2%. Udział województwa

mazowieckiego w krajowej produkcji buraków cukrowych wyniósł 6,6%, natomiast największy udział w tej produkcji miały województwa wielkopolskie i kujawsko-pomorskie – odpowiednio 22,4% i 18,4%.

W województwie mazowieckim w 2023 r. ogólna powierzchnia warzyw gruntowych wyniosła 19,6 tys. ha i była większa o 2,4% niż przed rokiem. Spadła natomiast ich produkcja o 2,2%, do poziomu 445,2 tys. ton. Spadek produkcji warzyw gruntowych odnotowano w 10 województwach, w tym największy w zachodniopomorskim – o 42,6% i warmińsko-mazurskim – o 22,3%. Największy wzrost produkcji warzyw gruntowych wystąpił w województwie opolskim – o 22,4%. Udział województwa mazowieckiego w krajowej produkcji warzyw wyniósł 11,6%, zaś największy udział miały województwa kujawsko-pomorskie – 16,0% i lubelskie – 14,6%. W 2023 r. w województwie mazowieckim odnotowano wzrost produkcji m.in. dla: kalafiorów, kapusty, buraków ćwikłowych i pomidorów (odpowiednio o: 8,9%, 2,2%, 1,3% i 1,1%), natomiast spadek dla selera korzeniowego, pietruszki (po 14,9%), ogórków (o 11,6%), marchwi (o 8,7%) i cebuli (o 5,7%).

W 2023 r. łączną produkcję owoców z drzew w sadach oszacowano na 1875,9 tys. ton, tj. na poziomie o 10,3% niższym w porównaniu z produkcją z roku poprzedniego. Spadek odnotowano w sumie w 13 województwach, w tym największy w lubuskim – o 36,1% i lubelskim – o 25,8%. Znaczny wzrost produkcji zarejestrowano w województwach pomorskim – o 33,5% oraz podlaskim – o 32,4%. W województwie mazowieckim dominujące w produkcji sadowniczej zbiory jabłek (stanowiły one bowiem 92,8% ogółu) były mniejsze o 10,2%. Mniejsze były też zbiory czereśni – o 21,4%, wiśni – o 17,8% oraz gruszek – o 1,7%. Większa natomiast była produkcja śliwek – o 1,6%. Zbiory owoców z drzew w województwie mazowieckim stanowiły 43,0% zbiorów krajowych (pierwsza lokata w kraju).

Zbiory owoców z krzewów owocowych i plantacji jagodowych w sadach wyniosły 163,4 tys. ton, tj. o 8,2% mniej niż zbiory z poprzedniego roku. Spadek odnotowano w sumie w 7 województwach, w tym największy w zachodniopomorskim – o 26,1% i warmińsko-mazurskim – o 20,8%. Największym wzrostem w produkcji owoców z krzewów owocowych i plantacji jagodowych charakteryzowało się województwo dolnośląskie – wzrost o 27,6%. Rozpatrując poszczególne gatunki owoców, w porównaniu z rokiem 2022 wzrost zanotowano w produkcji borówki wysokiej i agrestu – odpowiednio o 3,5% i 0,8%, natomiast spadek w produkcji porzeczek, aronii, truskawek (łącznie z poziomkami) i malin – odpowiednio o: 15,1%, 10,3%, 8,8% i 6,5%. Udział województwa mazowieckiego w krajowej produkcji owoców z drzew owocowych i plantacji jagodowych wyniósł 28,9%, plasując go na drugim miejscu po województwie lubelskim – 34,6%.

Tablica 2. Powierzchnia zasiewów według wybranych ziemiopłodów w województwie mazowieckim
Table 2. Sown area of selected crops in Mazowieckie Voivodship

Wyszczególnienie Specification	2010 ^a	2020 ^a	2021	2022	2023
	w ha in ha				
OGÓŁEM TOTAL	1205579	1286859	1273919	1223645	1229203
w tym: of which:					
Zboża podstawowe ^b Basic cereals ^b	878978	783793	785431	681082	668763
Ziemniaki Potatoes	53628	25611	25577	20820	19062
Buraki cukrowe Sugar beets	11756	19716	19713	14854	18098
Rzepak i rzepik Rape and turnip rape	47491	56530	55998	60587	64552

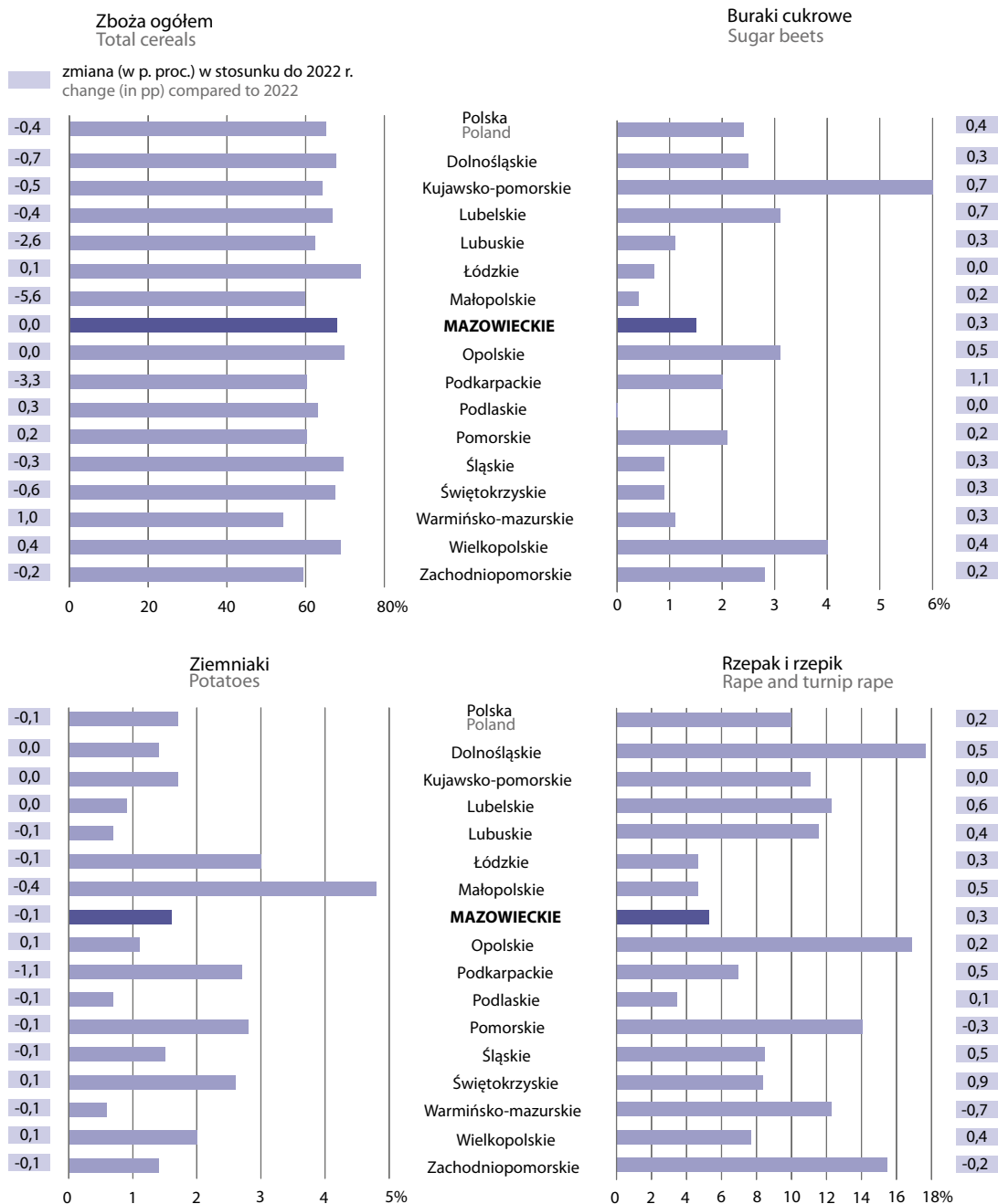
a Dane Powszechnego Spisu Rolnego. b Łącznie z mieszkankami zbożowymi.
a Data of the Agricultural Census. b Including cereal mixed.

Wykres 6. Udział powierzchni uprawy wybranych ziemiopłodów w powierzchni zasiewów ogółem w 2023 r.

Stan w czerwcu

Chart 6. Share of area under selected crops in total sown area in 2023

As of June

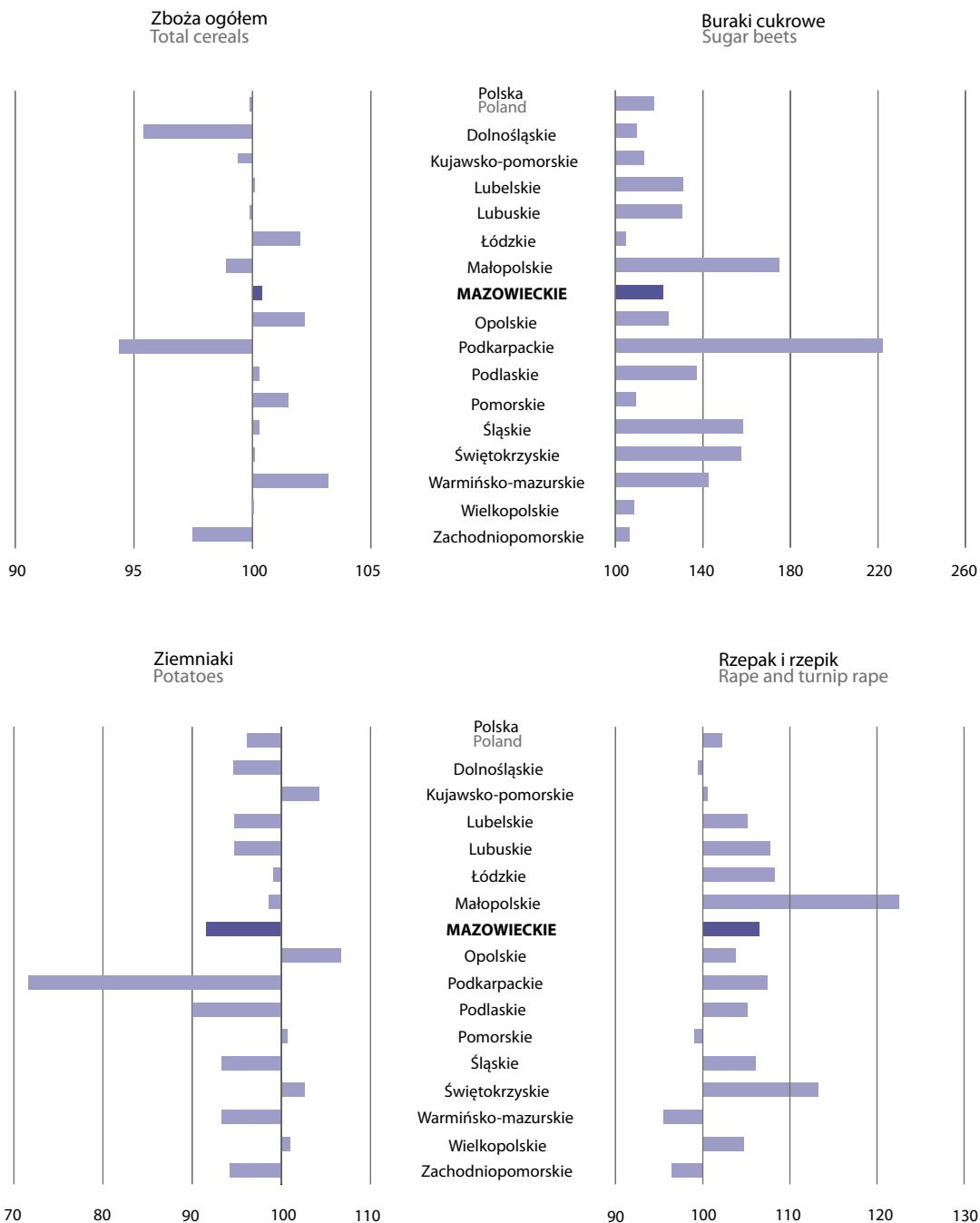

Wykres 7. Powierzchnia wybranych ziemiopłodów w 2023 r. (rok poprzedni=100)

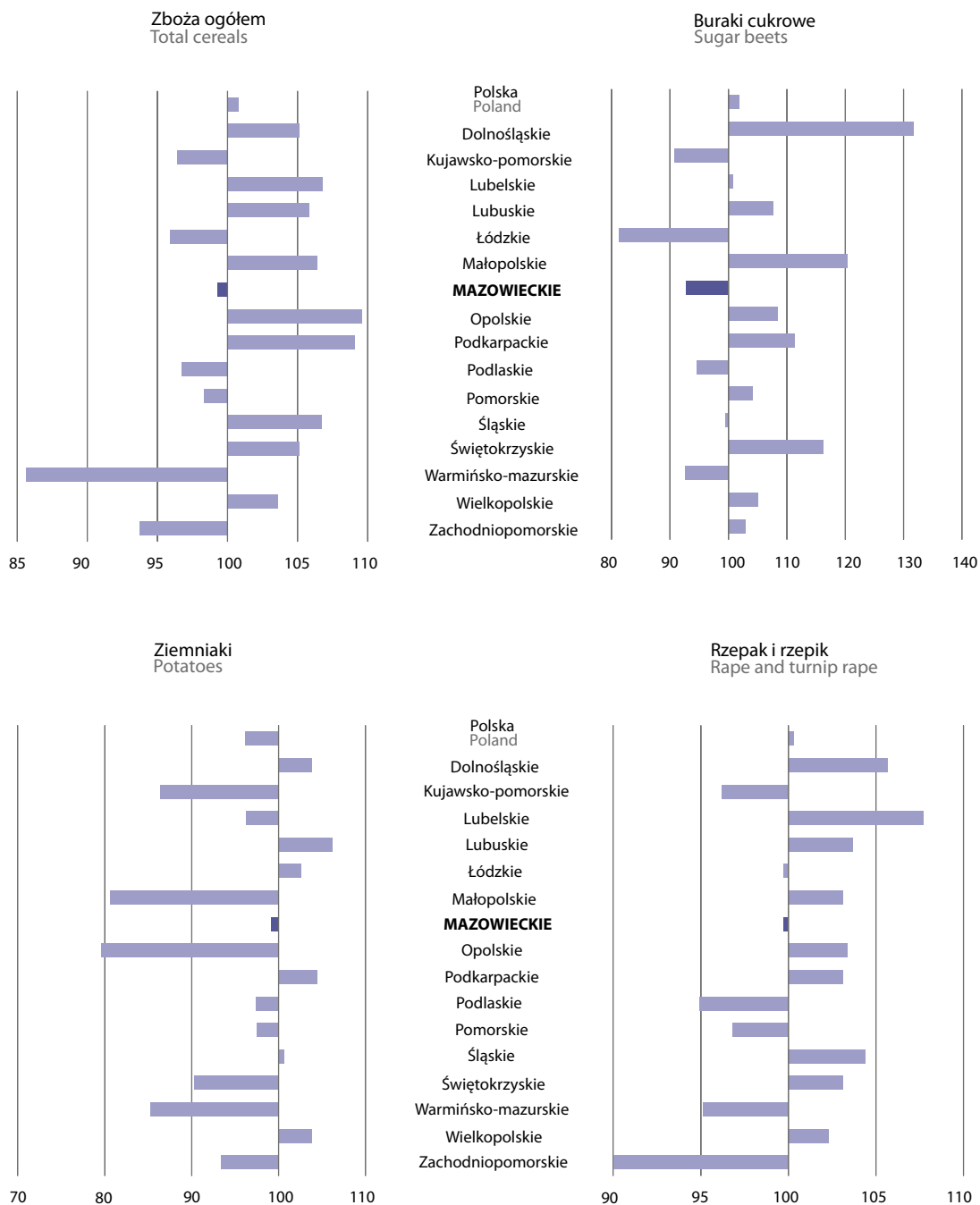
Stan w czerwcu

Chart 7 Area of selected crops in 2023 (previous year=100)

As of June

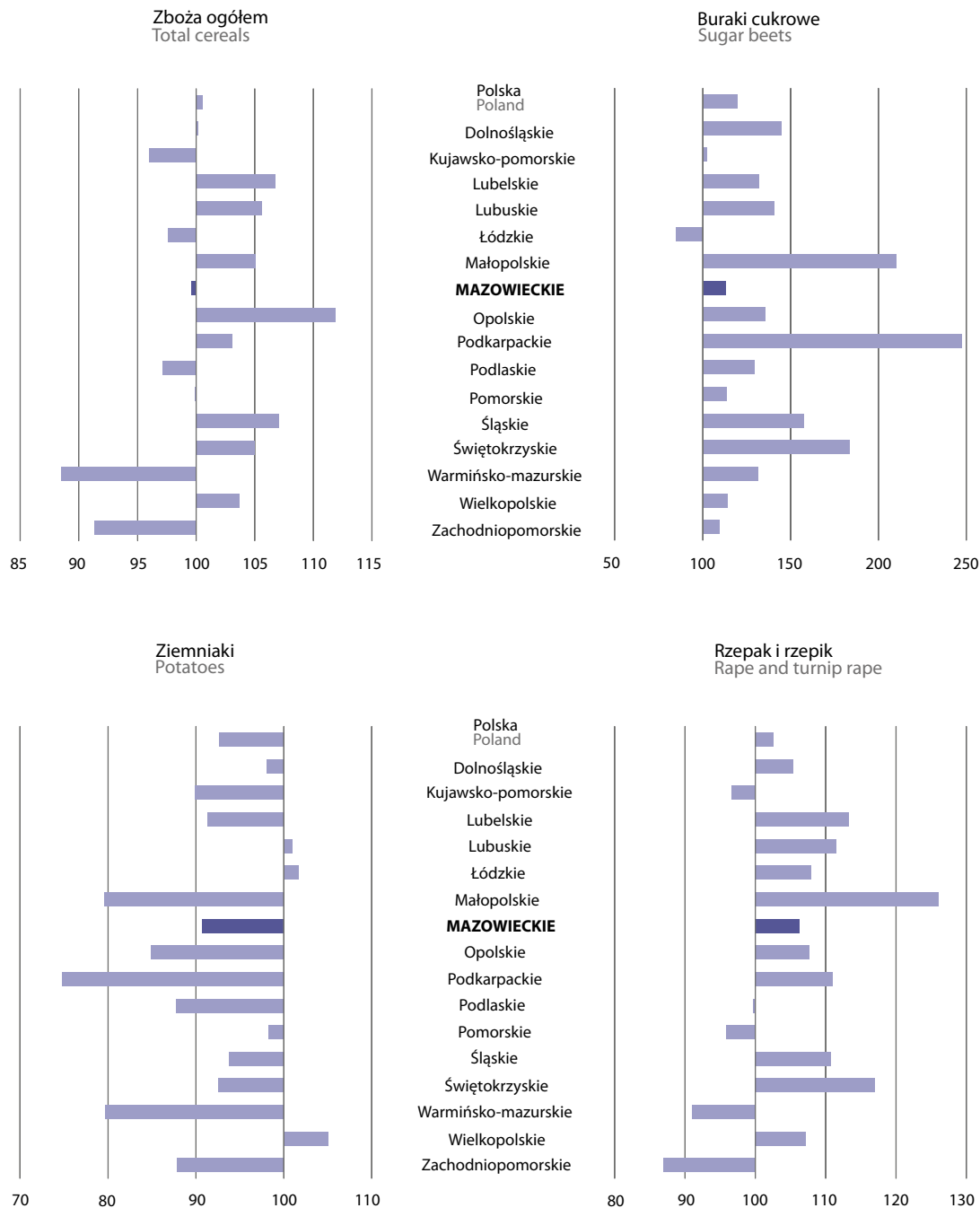

Wykres 8. Plony wybranych ziemiopłodów w 2023 r. (rok poprzedni=100)
 Chart 8. Yields of selected crops in 2023 (previous year=100)

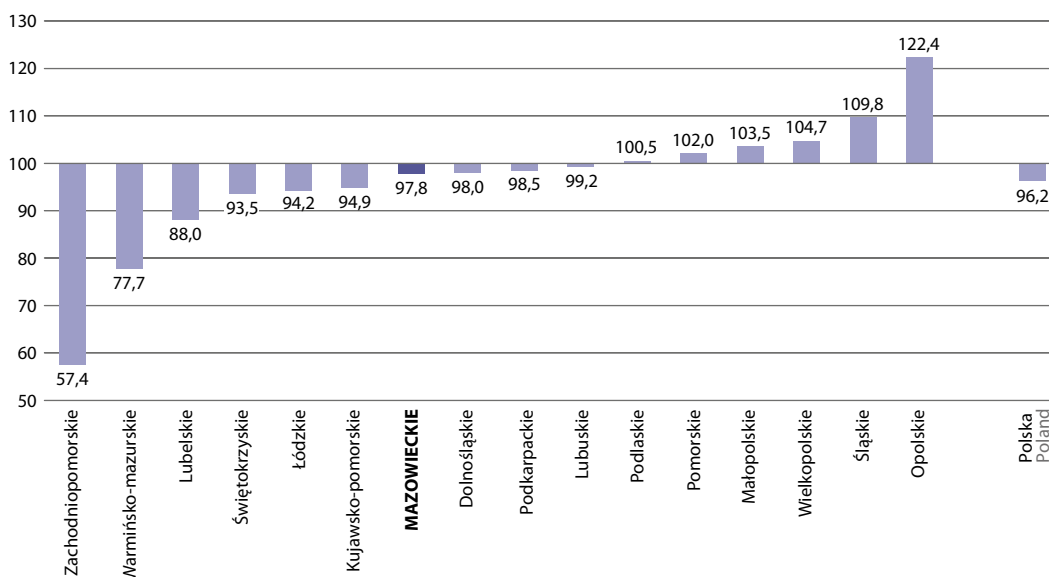

Wykres 9. Zbiory wybranych ziemiopłodów w 2023 r. (rok poprzedni=100)
 Chart 9. Production of selected crops in 2023 (previous year=100)

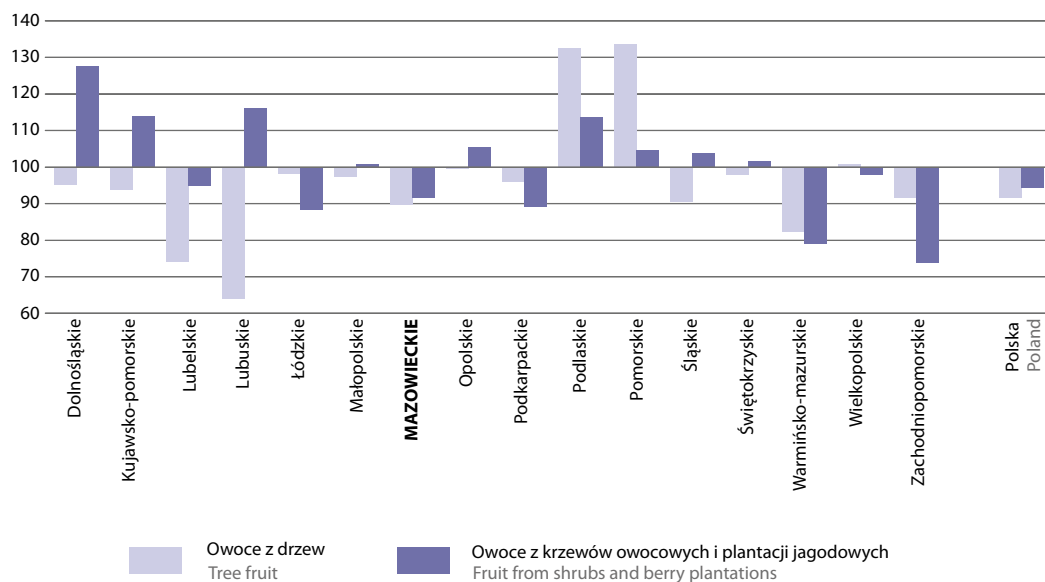
Wykres 10. Zbiory warzyw gruntowych w 2023 r. (rok poprzedni=100)

Chart 10. Production of ground vegetables in 2023 (previous year=100)

Wykres 11. Zbiory owoców z drzew oraz owoców z krzewów owocowych i plantacji jagodowych w 2023 r. (rok poprzedni=100)

Chart 11. Production of tree fruit and fruit from shrubs and berry plantations in 2023 (previous year=100)

Ekologiczne gospodarstwa rolne

Organic farms

W województwie mazowieckim na przestrzeni lat 2004–2013 obserwowano dynamiczny rozwój rolnictwa ekologicznego. Liczba gospodarstw stosujących ekologiczne metody produkcji wzrosła 6-krotnie, a powierzchnia ekologicznych użytków rolnych ponad 10-krotnie. Od 2014 r. notuje się tendencję spadkową – co roku zmniejsza się powierzchnia użytków rolnych (z wyjątkiem 2019, 2021 i 2023 r.), a w latach 2014, 2015, 2017, 2019 i 2020 również liczba gospodarstw.

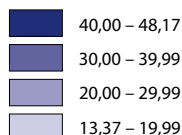
W 2023 r. w województwie mazowieckim było 2551 ekologicznych gospodarstw rolnych, z tego 78,2% stanowiły gospodarstwa z certyfikatem, a 21,8% gospodarstwa będące w okresie przestawiania na produkcję ekologiczną. W porównaniu z poprzednim rokiem liczba gospodarstw ekologicznych była wyższa o 6,6%, w tym gospodarstw z certyfikatem było więcej o 13,6%, a gospodarstw będących w okresie przestawiania na produkcję ekologiczną – mniej o 12,7%.

Powierzchnia ekologicznych użytków rolnych w 2023 r. wyniosła 52,6 tys. ha i zwiększyła się o 28,2% w porównaniu z 2022 r. Średnia powierzchnia omawianych użytków w gospodarstwach rolnych wyniosła 20,62 ha i w stosunku do roku poprzedniego była większa o 3,48 ha. W kraju przeciętna powierzchnia ekologicznych użytków rolnych w gospodarstwach wyniosła 28,45 ha. Najwyższą średnią powierzchnię użytków rolnych odnotowano w województwie lubuskim – 48,17 ha i dolnośląskim – 46,81 ha, a najniższą w podkarpackim – 13,37 ha i małopolskim – 13,60 ha. Ponad 60% gospodarstw ekologicznych w kraju znajdowało się w 4 województwach: podlaskim (20,5%), warmińsko-mazurskim (17,0%), zachodniopomorskim (13,0%) i mazowieckim (11,4%).

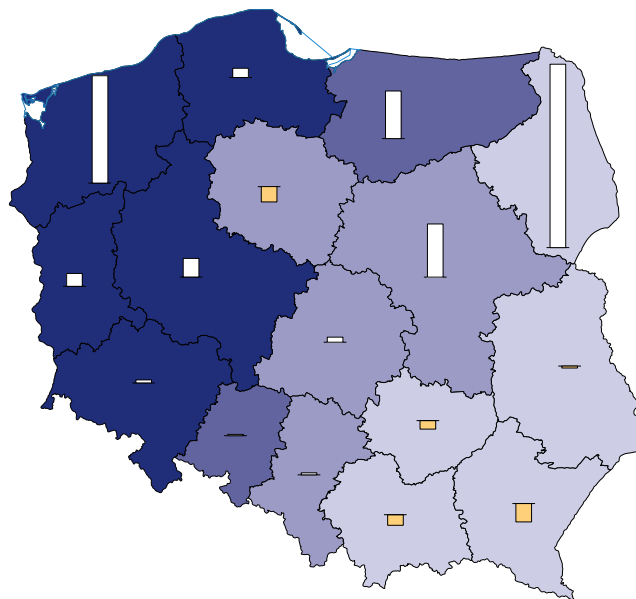
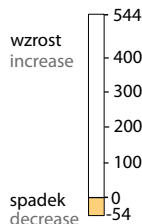
Mapa 4. Ekologiczne gospodarstwa rolne w 2023 r.
Map 4. Organic farms in 2023

Polska/Poland = 28,45 ha
MAZOWIECKIE = 20,62 ha

Średnia powierzchnia ekologicznych
użytków rolnych w ha
Average area of organic
agricultural land in ha

Zmiana liczby gospodarstw
ekologicznych w porównaniu z 2022 r.
Change in the number of organic
farms in relation to 2022

Źródło: dane Głównego Inspektoratu Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych.
Source: data of the Main Inspectorate of Agricultural and Food Quality.

Zwierzęta gospodarskie

Livestock

Tablica 3. Pogłowie bydła, trzody chlewnej, owiec i drobiu w województwie mazowieckim

Stan w dniu 1 grudnia

Table 3. Stocks of cattle, pigs, sheep and poultry in Mazowieckie Voivodship
As of 1 December

Wyszczególnienie Specification	2010	2020	2021	2022	2023
W sztukach ^a In heads ^a					
Bydło Cattle	1001071	1143119	1164715	1206169	1164730
w tym krowy of which cows	534335	506600	473523	446759	485355
Trzoda chlewna Pigs	1377906	1315715	1152233	1235675	1328930
w tym lochy of which sows	120135	62754	47030	50668	48523
Owce Sheep	5782	8025	10330	10381	10257
w tym maciorki of which ewes	3677	2423	3363	4899	5019
Drób ^b Poultry ^b	19502,1	44620,9	41384,0	43181,0	51226,8
w tym kurzy of which hens	18788,2	40800,7	39309,8	40747,4	48425,7
Na 100 ha użytków rolnych ^c w szt. Per 100 ha of agricultural land ^c in heads					
Bydło Cattle	51,5	58,3	58,7	60,8	59,0
w tym krowy of which cows	27,5	25,8	23,9	22,5	24,6
Trzoda chlewna Pigs	70,9	67,1	58,0	62,3	67,4
w tym lochy of which sows	6,2	3,2	2,4	2,6	2,5
Owce Sheep	0,3	0,4	0,5	0,5	0,5
w tym maciorki of which ewes	0,2	0,1	0,2	0,2	0,3
Drób ^b Poultry ^b	1003	2274	2085	2175	2597
w tym kurzy of which hens	966	2080	1980	2053	2455

a W przypadku drobiu – w tysiącach sztuk. b W 2010 r. w wieku powyżej 2 tygodni. c W przypadku 2020, 2021 i 2022 r. według danych Powszechnego Spisu Rolnego 2020; W przypadku 2023 r. według danych wstępnych za 2023 r.

a In the case of poultry – in thousand heads. b In 2010 more than 2 weeks. c In the case of 2020, 2021 i 2022 according to the data of the Agricultural Census 2020; In the case of 2023 according to the preliminary data for 2023.

Pogłowie bydła ogółem w grudniu 2023 r. wyniosło 1164,7 tys. sztuk i zmniejszyło się o 41,4 tys. sztuk, tj. o 3,4% w stosunku do stanu notowanego w 2022 r. Zmniejszenie liczebności stada bydła ogółem wynikało ze spadku młodego bydła w wieku 1–2 lat (o 12,2%) oraz cieląt (o 3,8%). Więcej (o 0,8%) było bydła dorosłego w wieku 2 lat i więcej. W strukturze pogłowia bydła w skali roku zwiększył się udział bydła dorosłego w wieku 2 lat i więcej (o 2,2 p. proc.), w tym krów (o 4,7 p. proc.). Zmniejszył się natomiast udział młodego bydła w wieku 1–2 lat (o 2,2 p. proc) oraz cieląt (o 0,1 p. proc.). W 2023 r. liczba krów wyniosła 485,4 tys. sztuk i była o 38,6 tys. sztuk, tj. o 8,6% większa w porównaniu z rokiem poprzednim.

Przestrzenne zróżnicowanie chowu bydła wyrażone jego obsadą na 100 ha użytków rolnych wyniosło 59 sztuk i było jednym z największych w kraju, zaraz za województwem podlaskim (95 sztuk) i wielkopolskim (67 sztuk).

Chów bydła koncentruje się głównie w trzech województwach: wielkopolskim, mazowieckim i podlaskim, w których zlokalizowane było blisko 54% krajowego pogłowia bydła, przy czym największy udział miało wielkopolskie (18,7%). Najmniej natomiast pogłowia bydła było w województwach: podkarpackim, lubuskim, dolnośląskim i zachodniopomorskim. Udział tych województw w populacji bydła w kraju stanowił od 1,2% do 1,7%. W porównaniu z 2022 r. spadek pogłowia bydła odnotowano w 15 województwach – największy w świętokrzyskim (o 6,4%), natomiast liczebność bydła wzrosła tylko w lubuskim (o 0,7%).

Pogłowie trzody chlewnej w grudniu 2023 r. wyniosło 1328,9 tys. sztuk i było większe o 93,3 tys. sztuk (o 7,5%) niż przed rokiem. Stado loch na chów liczyło 48,5 tys. sztuk, tj. mniej o 4,2%. Odnotowano wzrost trzody chlewnej na ubój (o 15,7%), a następnie warchlaków (o 1,2%). Spadek liczebności zarejestrowano w grupie prosiąt (o 6,6%) oraz w grupie trzody chlewnej na chów (o 4,4%). W porównaniu ze strukturą pogłowia trzody chlewnej zarejestrowaną w grudniu 2022 r. zwiększył się udział zwierząt na ubój (o 3,9 p. proc.), natomiast zmniejszył się udział warchlaków, prosiąt i trzody chlewnej na chów (odpowiednio o: 2,1, 1,3 i 0,5 p. proc.).

Obsada trzody chlewnej na 100 ha użytków rolnych wyniosła 67 sztuk. W układzie województw najwyższą obsadą trzody chlewnej charakteryzowało się województwo wielkopolskie – 159 sztuk.

Udział województwa mazowieckiego w krajowym pogłowie trzody chlewnej wyniósł 13,6% (druga lokata w kraju). W 2023 r. ponad 60% pogłowia utrzymywane było w czterech województwach: wielkopolskim, mazowieckim, kujawsko-pomorskim i łódzkim. W układzie regionalnym spadek pogłowia trzody chlewnej w ujęciu rocznym odnotowano tylko w 2 województwach – wielkopolskim i dolnośląskim (odpowiednio o 18,4% i 15,3%). Natomiast największy wzrost wystąpił w województwach: opolskim, lubuskim, świętokrzyskim i małopolskim (odpowiednio o: 54,7%, 53,3%, 40,2% i 35,3%).

Pogłowie drobiu ogółem w grudniu 2023 r. wyniosło 51,2 mln sztuk i było większe o 8,0 mln sztuk, tj. o 18,6% w stosunku do 2022 r. W strukturze drobiu ogółem 94,5% stanowił drób kurzy, w tym nioski – 23,7%. Udział województwa mazowieckiego w krajowej populacji drobiu wyniósł 23,5% i był największy w kraju. W stosunku do poprzedniego roku zwiększyła się liczba drobiu kurzego o 18,8%, w tym kur niosek o 48,7%. Więcej było również gęsi, indyków oraz kaczek i innych odpowiednio o: 47,7%, 18,2% oraz 3,6%. W porównaniu z 2022 r. spadek pogłowia drobiu ogółem odnotowano w 3 województwach – największy w świętokrzyskim (o 24,8%), natomiast liczba drobiu najbardziej wzrosła w województwach małopolskim (o 30,6%) i warmińsko-mazurskim (o 26,5%).

Obsada drobiu ogółem na 100 ha użytków rolnych wyniosła 2597 sztuk, co uplasowało województwo mazowieckie na drugim miejscu po województwie wielkopolskim – 2683 sztuki.

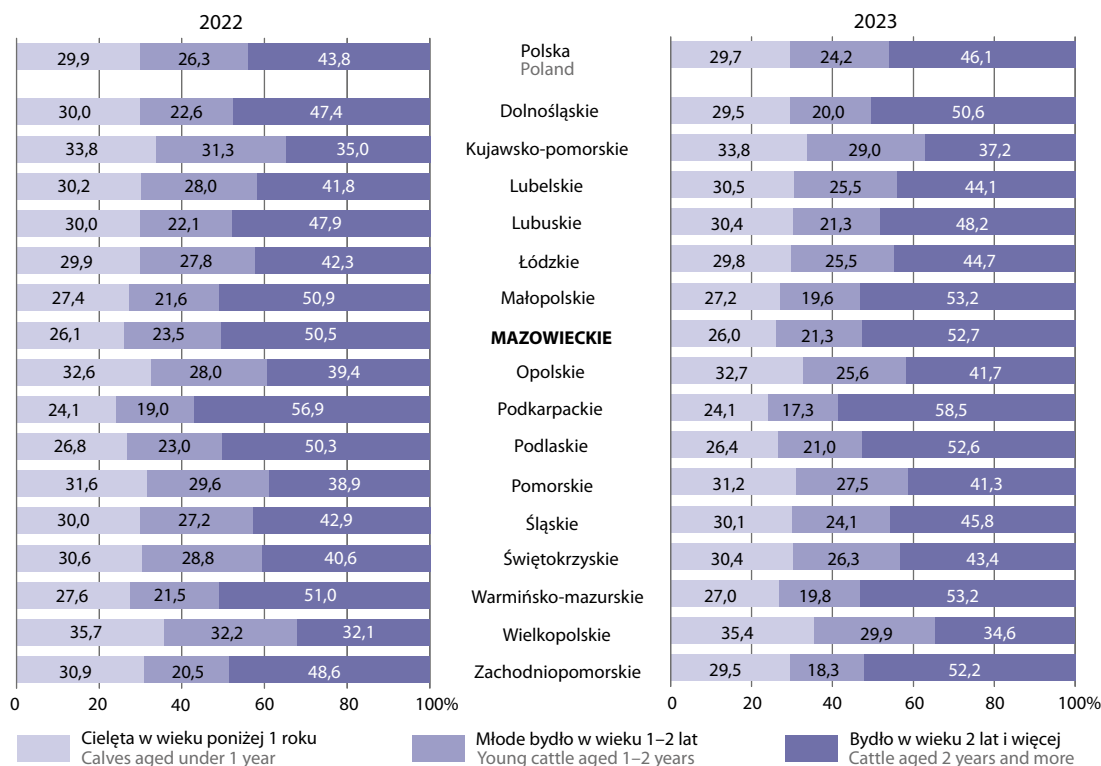
Pogłowie owiec w grudniu 2023 r. wyniosło 10,3 tys. sztuk i zmniejszyło się w porównaniu ze stanem notowanym przed rokiem o 124 sztuki, tj. o 1,2%. Maciorki stanowiły 48,9% ogółu owiec i w stosunku do 2022 r. ich udział zwiększył się o 1,7 p. proc. Udział województwa mazowieckiego w krajowej populacji owiec wyniósł 3,8%. Najwięcej owiec utrzymywano w województwie małopolskim, co stanowiło 24,4% krajowej hodowli tych zwierząt. Wzrost pogłowia owiec odnotowano w 8 województwach – największy w województwie wielkopolskim – o 11,6%.

Obsada owiec na 100 ha użytków rolnych wyniosła 0,5 sztuk i była najniższa w kraju. Najwięcej owiec na 100 ha użytków rolnych było w województwie małopolskim – 12 sztuk.

Wykres 12. Struktura bydła według grup wiekowo-użytkowych

Stan w dniu 1 grudnia

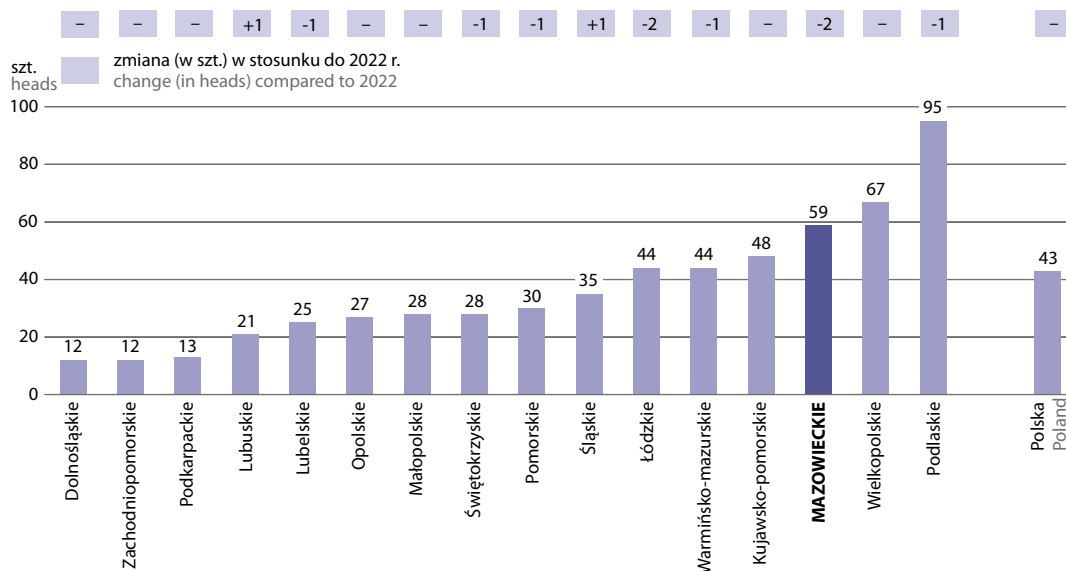
Chart 12. Structure of cattle by age and utility groups
As of 1 December

Wykres 13. Bydło na 100 ha użytków rolnych^a w 2023 r.

Stan w dniu 1 grudnia

Chart 13. Cattle per 100 ha of agricultural land^a in 2023
As of 1 December

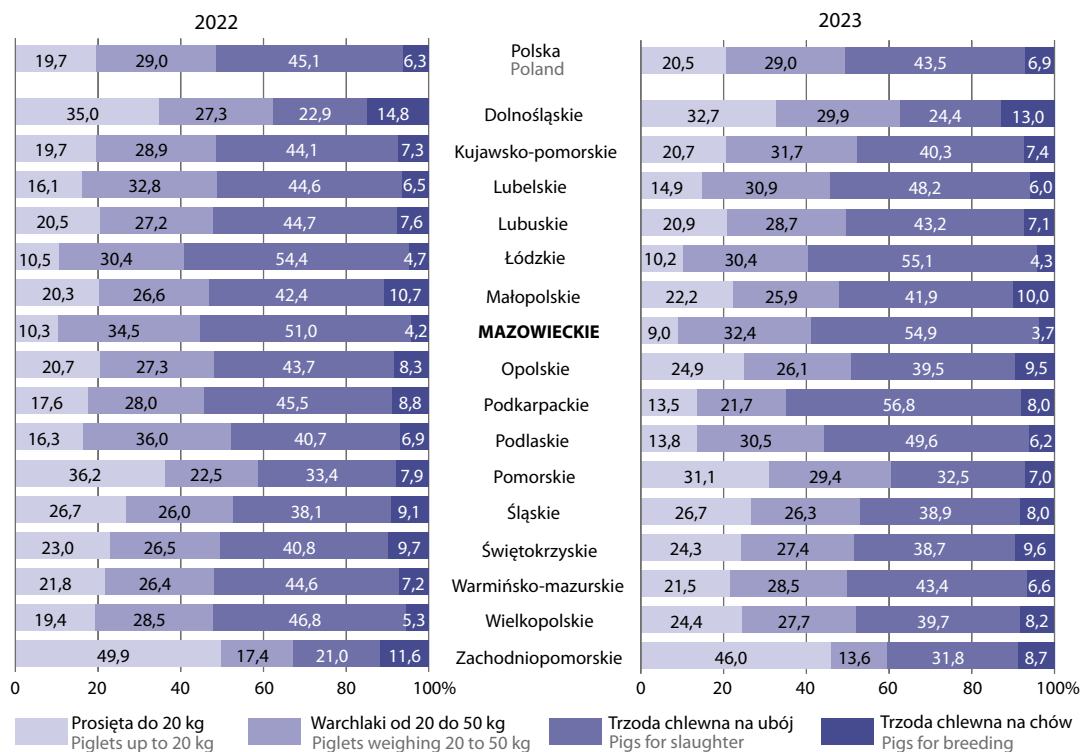

^a W 2022 r. powierzchnia użytków rolnych według stanu w dniu 1 czerwca 2020 r., a w 2023 r. według danych wstępnych za 2023 r.
a In 2022 the area of agricultural land as of 1 June 2020 and for 2023 - preliminary data for 2023.

Wykres 14. Struktura trzody chlewnej według grup produkcyjno-użytkowych

Stan w dniu 1 grudnia

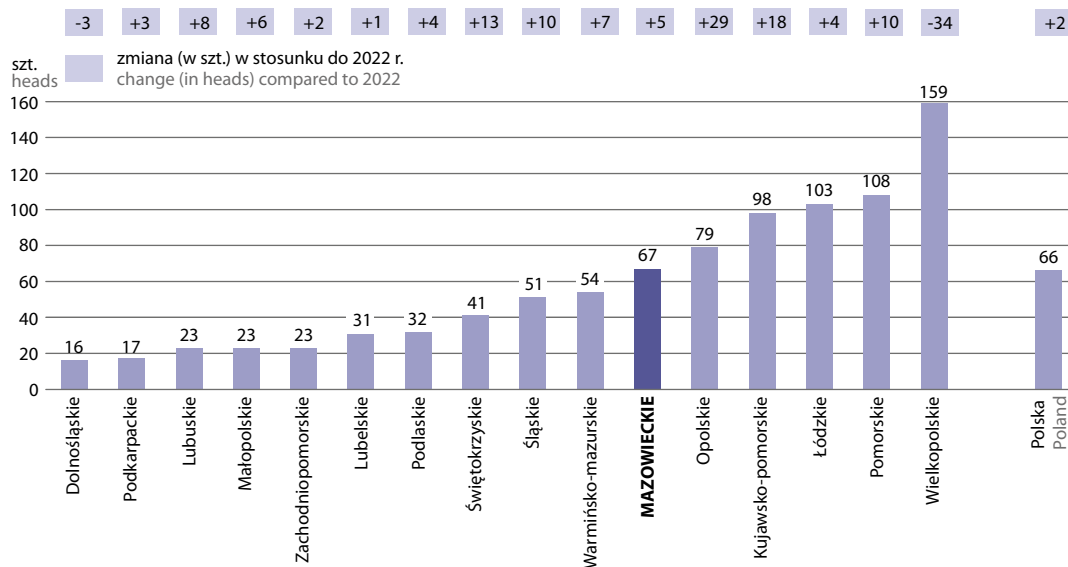
Chart 14. Structure of pigs by production and utility groups
As of 1 December

Wykres 15. Trzoda chlewna na 100 ha użytków rolnych^a w 2023 r.

Stan w dniu 1 grudnia

Chart 15. Pigs per 100 ha of agricultural land^a in 2023
As of 1 December

^a W 2022 r. powierzchnia użytków rolnych według stanu w dniu 1 czerwca 2020 r., a w 2023 r. według danych wstępnych za 2023 r.
a In 2022 the area of agricultural land as of 1 June 2020 and for 2023 - preliminary data for 2023.

Produkcja zwierzęca

Animal output

W 2023 r. w województwie mazowieckim łączna produkcja żywca rzeźnego w wadze żywej wyniosła 1778,2 tys. ton i była o 1,4% mniejsza niż w 2022 r. Spadła produkcja żywca wołowego – o 8,9% oraz wieprzowego – o 2,3%, natomiast produkcja żywca drobiowego pozostała na poziomie z poprzedniego roku. W ogólnej produkcji żywca rzeźnego największy udział miał żywiec drobiowy – 69,2%, a następnie wieprzowy – 21,3% i wołowy – 9,4%; żywiec koński i barani stanowił odpowiednio 0,1% i 0,03%. Ponad 44% krajowej produkcji żywca rzeźnego skupione było w dwóch województwach, tj. mazowieckim i wielkopolskim. Województwo wielkopolskie było liderem w produkcji żywca wołowego i wieprzowego (odpowiednio 24,8% i 23,2% produkcji krajowej), a mazowieckie – drobiowego (33,4%).

Produkcja mleka krowiego w województwie mazowieckim w 2023 r. wyniosła 3474,1 mln litrów i była o 0,9% niższa od uzyskanej w 2022 r. Równocześnie zmniejszył się przeciętny roczny udój mleka od 1 krowy – o 74 litry, tj. o 1,0% (z 7647 do 7573 litrów). Mazowieckie to województwo o największym udziale w krajowej produkcji mleka krowiego – 23,1%, a w latach 2010–2022 wskaźnik ten utrzymywał się na poziomie 21–24%. Drugie miejsce miało województwo podlaskie, które charakteryzowało się również wysokim udziałem – 23,0%.

Tablica 4. Produkcja ważniejszych produktów zwierzęcych w województwie mazowieckim
Table 4. Production of main animal products in Mazowieckie Voivodship

Wyszczególnienie Specification	2010	2020	2021	2022	2023
Żywiec rzeźny w tys. t ^a Animals for slaughter in thousand tonnes ^a	725,5	1920,8	1701,9	1803,3	1778,2
w tym: of which:					
wołowy beef	122,2	179,9	185,1	184,2	167,7
wieprzowy pork	252,4	374,7	395,1	388,0	379,2
barani mutton	0,1	0,4	0,4	0,4	0,5
koński horseflesh	7,8	3,8	2,9	2,2	2,5
drobiowy poultry	326,4	1361,6	1115,5	1230,4	1230,4
Mleko krowie: Cows' milk:					
w milionach litrów in million litres	2772,9	3087,4	3381,5	3505,5	3474,1
przeciętny roczny udój mleka od 1 krowy w l average annual quantity of milk per cow in litres	5216	5990	6824	7647	7573
Jaja kurze: Hen eggs:					
w milionach sztuk in million units	1608,0	1975,8	1536,0	2248,1	3150,1
przeciętna roczna liczba jaj od 1 kury nioski w szt. average annual number of eggs per laying hen in units	211	228	216	267	260

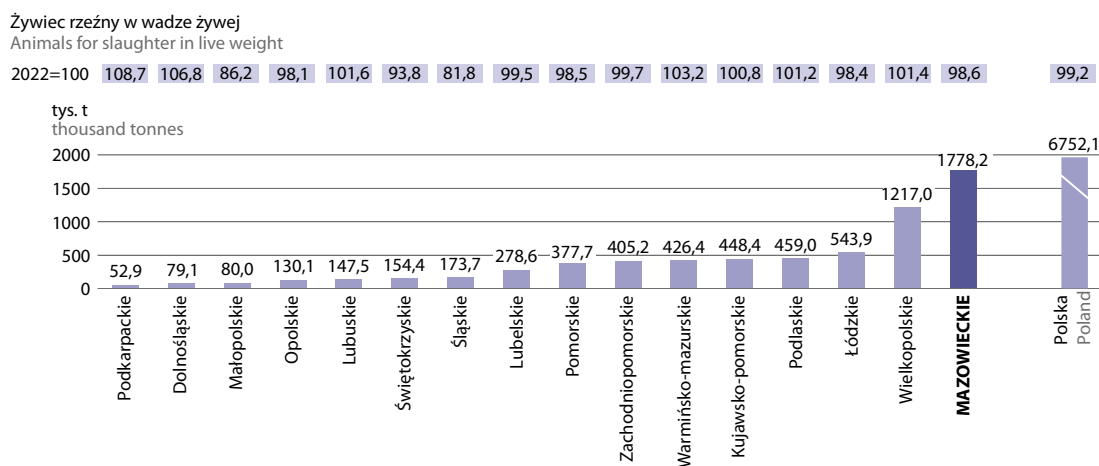
a Bydło, cielęta, trzoda chlewna, owce, konie, drób, kozy i króliki; w wadze żywej.
a Cattle, calves, pigs, sheep, horses, poultry, goats and rabbits; in live weight.

Produkcja jaj kurzych w 2023 r. wyniosła 3150,1 mln sztuk i była wyższa od uzyskanej w poprzednim roku o 902,0 mln sztuk, tj. o 40,1%. Z ogółu wyprodukowanych jaj kurzych 78,5% stanowiły jaja konsumpcyjne, a 21,5% jaja wylęgowe. W skali roku odnotowano wzrost produkcji dla jaj konsumpcyjnych – o 59,6% i spadek dla jaj wylęgowych o 3,1%. Przeciętna roczna liczba jaj od 1 kury nioski zmniejszyła się o 2,6%, tj. z 267 do 260 jaj w 2023 r. Podobnie jak w latach wcześniejszych, najwięcej jaj wyprodukowano w województwie wielkopolskim i mazowieckim – udział w produkcji krajowej wyniósł odpowiednio 36,8% i 24,6%. Ponadto mazowieckie specjalizuje się w produkcji jaj wylęgowych – skąd pochodzi 37,3% krajowej produkcji, a wielkopolskie w produkcji jaj konsumpcyjnych – 40,6%.

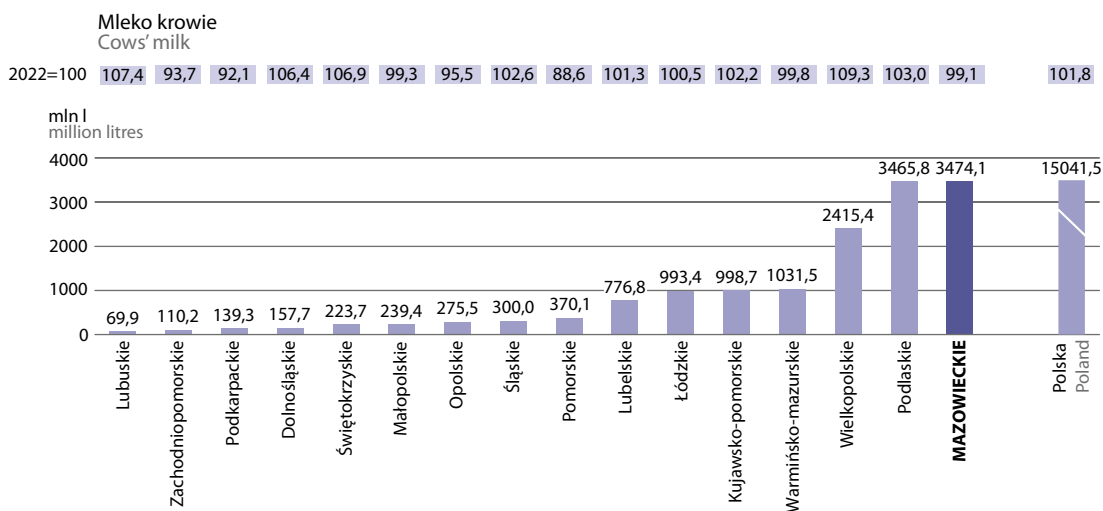
Wykres 16. Produkcja żywca rzeźnego w wadze żywej w 2023 r.

Chart 16. Production of animals for slaughter in live weight in 2023

Wykres 17. Produkcja mleka krowiego w 2023 r.

Chart 17. Production of cows' milk in 2023

Skup produktów rolnych

Procurement of agricultural products

W 2023 r. w województwie mazowieckim ogólna wartość produktów rolnych dostarczonych do skupu wyniosła 22497,6 mln zł i była o 1,2% mniejsza niż przed rokiem. Udział w krajowej wartości skupu wyniósł 21,4%. Produkty zwierzęce stanowiły 79,9% wartości skupionych produktów rolnych, a ich wartość w skali roku zwiększyła się o 0,3%. Spadek wartości skupu odnotowano dla produktów roślinnych – o 7,0%. Udział województwa mazowieckiego w krajowej wartości skupu produktów zwierzęcych wyniósł 23,8%, a w wartości skupu produktów roślinnych – 15,1%.

Tablica 5. Skup wybranych produktów rolnych w województwie mazowieckim
Table 5. Procurement of selected agricultural products in Mazowieckie Voidodship

Wyszczególnienie Specification	2010	2020	2021	2022	2023
Zboża podstawowe ^a w t Basic cereals ^a in tonnes	458325	699679	580969	626923	821634
w tym: of which:					
pszenica wheat	301324	469989	379937	438202	631348
żyto rye	72202	100353	78771	67595	70703
Ziemniaki w t Potatoes in tonnes	55054	107033	109183	71987	61776
Buraki cukrowe w t Sugar beets in tonnes	498452	1065482	1119111	1079939	1065863
Rzepak i rzepik przemysłowy w t Rape and turnip rape industrial in tonnes	89085	165426	94986	72566	139571
Warzywa w t Vegetables in tonnes	175066	202205	175003	253632	265782
Owoce w t Fruit in tonnes	693168	1378286	1593567	1807349	1720650
Żywiec rzeźny w wadze żywej w t Animals for slaughter in live weight in tonnes	628093	1571170	1561381	1692544	1749668
w tym: of which:					
bydło (bez cieląt) cattle (excluding calves)	99083	127942	112512	134280	111855
trzoda chlewna pigs	209373	380909	441497	426396	445776
drób poultry	311557	1059735	1004383	1129316	1189049
Mleko krowie w tys. l Cows' milk in thousand litres	1770083	2626756	2624478	2656453	2688669
Jaja kurze konsumpcyjne w tys. szt. Consumer hen eggs in thousand units	300681	25448	110852	185268	164176

a łącznie z mieszkankami zbożowymi, bez ziarna siewnego.
a Including cereal mixed, excluding sowing seed.

W województwie mazowieckim w 2023 r. skup podstawowych roślinnych produktów rolnych w porównaniu z poprzednim rokiem był mniejszy w przypadku ziemniaków (o 14,2%), owoców (o 4,8%) oraz buraków cukrowych (o 1,3%). Natomiast znaczny wzrost skupu odnotowano dla rzepaku

i rzepiku przemysłowego (o 92,3%). Większy niż przed rokiem był skup warzyw (o 4,8%). Odnosząc się do skupu krajowego największy udział w skupie ziemniaków i buraków cukrowych miało województwo wielkopolskie – odpowiednio 26,6% i 22,3%, a w skupie rzepaku i rzepiku przemysłowego województwo opolskie – 13,1%. Udział mazowieckiego wyniósł odpowiednio: dla ziemniaków – 3,5%, buraków cukrowych – 6,6% oraz rzepaku i rzepiku przemysłowego – 8,3%. Wśród województw najwięcej warzyw skupiono w województwie wielkopolskim – 21,1%, a owoców w województwie mazowieckim – 55,9%.

W województwie mazowieckim w 2023 r. skup zbóż podstawowych konsumpcyjnych i paszowych (łącznie z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego) wyniósł 821,6 tys. ton i był o 31,1% większy niż w 2022 r. Skupiono 631,3 tys. ton ziarna pszenicy, a żyta 70,7 tys. ton, tj. stosownie więcej o 44,1% i o 4,6%. W 2023 r. udział skupu zbóż od producentów z województwa mazowieckiego stanowił 7,8% skupu krajowego, przy czym pszenicy – 8,3%, a żyta – 10,0%. Najwięcej zbóż skupiono w województwie wielkopolskim – 13,4%.

W 2023 r. skupiono 1749,7 tys. ton żywca rzeźnego (w wadze żywej), czyli o 3,4% więcej niż w roku poprzednim. Podaż żywca wieprzowego wyniosła 445,8 tys. ton i w skali roku była wyższa o 4,5%. Żywca wołowego skupiono 111,9 tys. ton, a drobiowego 1189,0 tys. ton, tj. odpowiednio mniej o 16,7% i więcej o 5,3%. Dostarczony do skupu przez producentów z województwa mazowieckiego żywiec rzeźny ogółem stanowił 26,7% skupu krajowego (pierwsza pozycja w kraju), w tym wieprzowy – 19,4%, wołowy – 15,6%, a drobiowy – 33,8%. Największy udział w skupie żywca rzeźnego wieprzowego i wołowego miało województwo wielkopolskie – odpowiednio 20,8% i 28,7%, a żywca drobiowego województwo mazowieckie.

Skup mleka krowiego w województwie mazowieckim w 2023 r. wyniósł 2688,7 mln litrów i był większy o 1,2% niż rok wcześniej. W latach 2010–2023 dostawy mleka do skupu od mazowieckich producentów stanowiły co roku ponad 20% ogólnokrajowego skupu tego surowca; w 2023 r. udział ten wyniósł 21,2% (druga lokata w kraju za województwem podlaskim – 21,6%). W 2023 r. skupiono 164,2 mln sztuk jaj kurzych konsumpcyjnych, tj. o 11,4% mniej w porównaniu z 2022 r. i 453,6 mln sztuk jaj kurzych wylęgowych, tj. więcej o 1,9%. Skup jaj kurzych konsumpcyjnych stanowił 16,2% skupu ogólnokrajowego, a jaj kurzych wylęgowych – 45,9%. Największy skup jaj kurzych konsumpcyjnych odnotowano w województwie wielkopolskim – 47,1%, a wylęgowych w mazowieckim.

W województwie mazowieckim wartość skupu produktów rolnych w przeliczeniu na 1 ha użytków rolnych wyniosła 11334 zł i w porównaniu z 2022 r. była o 143 zł, tj. o 1,2% mniejsza, a w stosunku do 2010 r. większa ponad trzy i pół razy. W podziale terytorialnym najwyższą wartość skupu produktów rolnych na 1 ha użytków rolnych poza województwem mazowieckim odnotowano w województwie wielkopolskim – 10799 zł, a wyższą wartość od średniej krajowej, która wyniosła 7045 zł odnotowano jeszcze w 4 województwach: kujawsko-pomorskim, łódzkim, podlaskim i pomorskim.

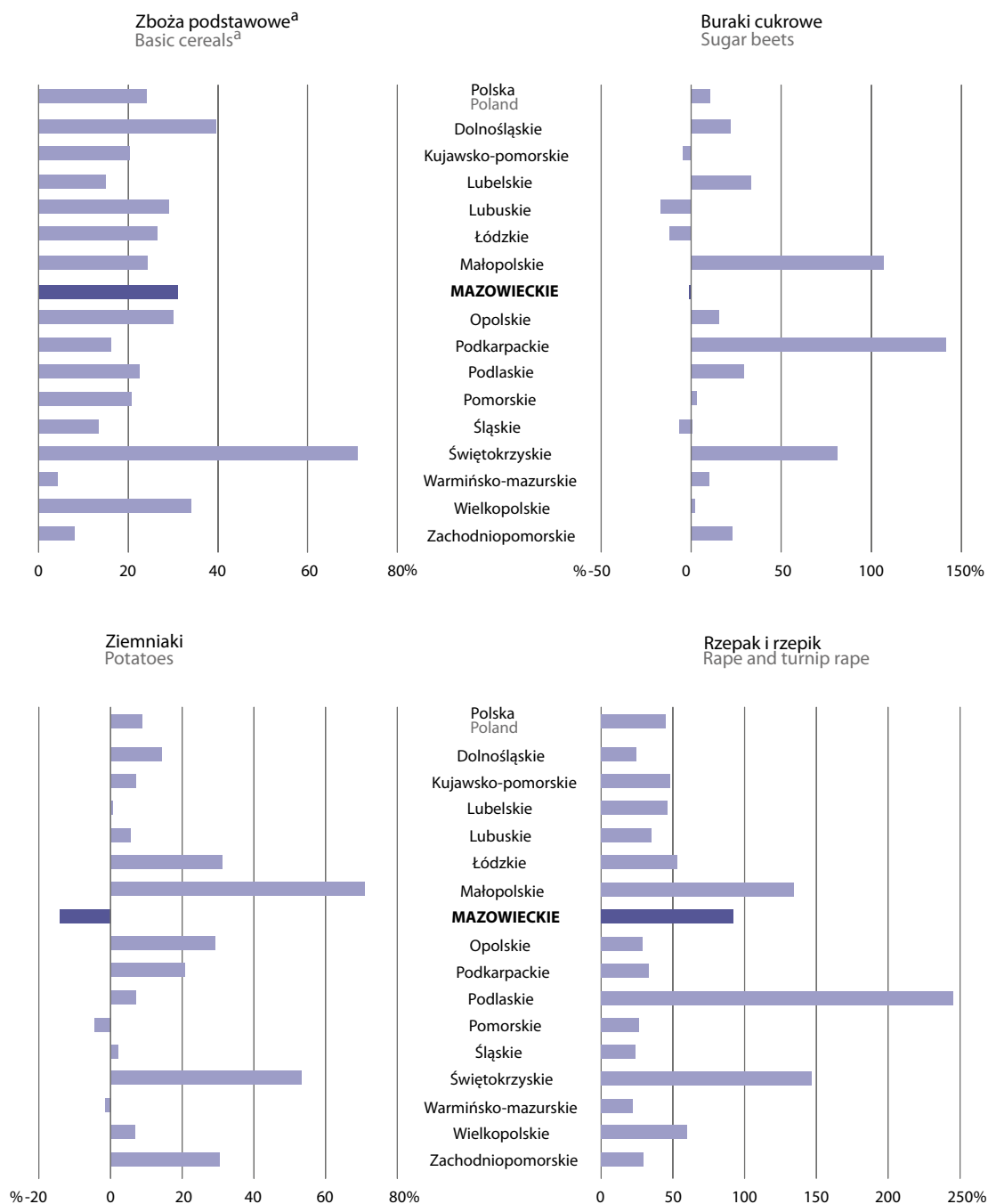
Tablica 6. Wartość skupu produktów rolnych na 1 ha użytków rolnych (ceny bieżące) w województwie mazowieckim

Table 6. Procurement value of agricultural products per 1 ha of agricultural land (current prices) in Mazowieckie Voivodship

Wyszczególnienie Specification	2010	2020	2021	2022	2023
	w zł in PLN				
OGÓŁEM TOTAL	3114	6849	7489	11477	11334
Produkty roślinne Crop products	829	1646	1700	2449	2278
Produkty zwierzęce Animal products	2285	5203	5789	9028	9056

Wykres 18. Zmiany w skupie wybranych produktów roślinnych w 2023 r. (wzrost/spadek w stosunku do 2022 r.)

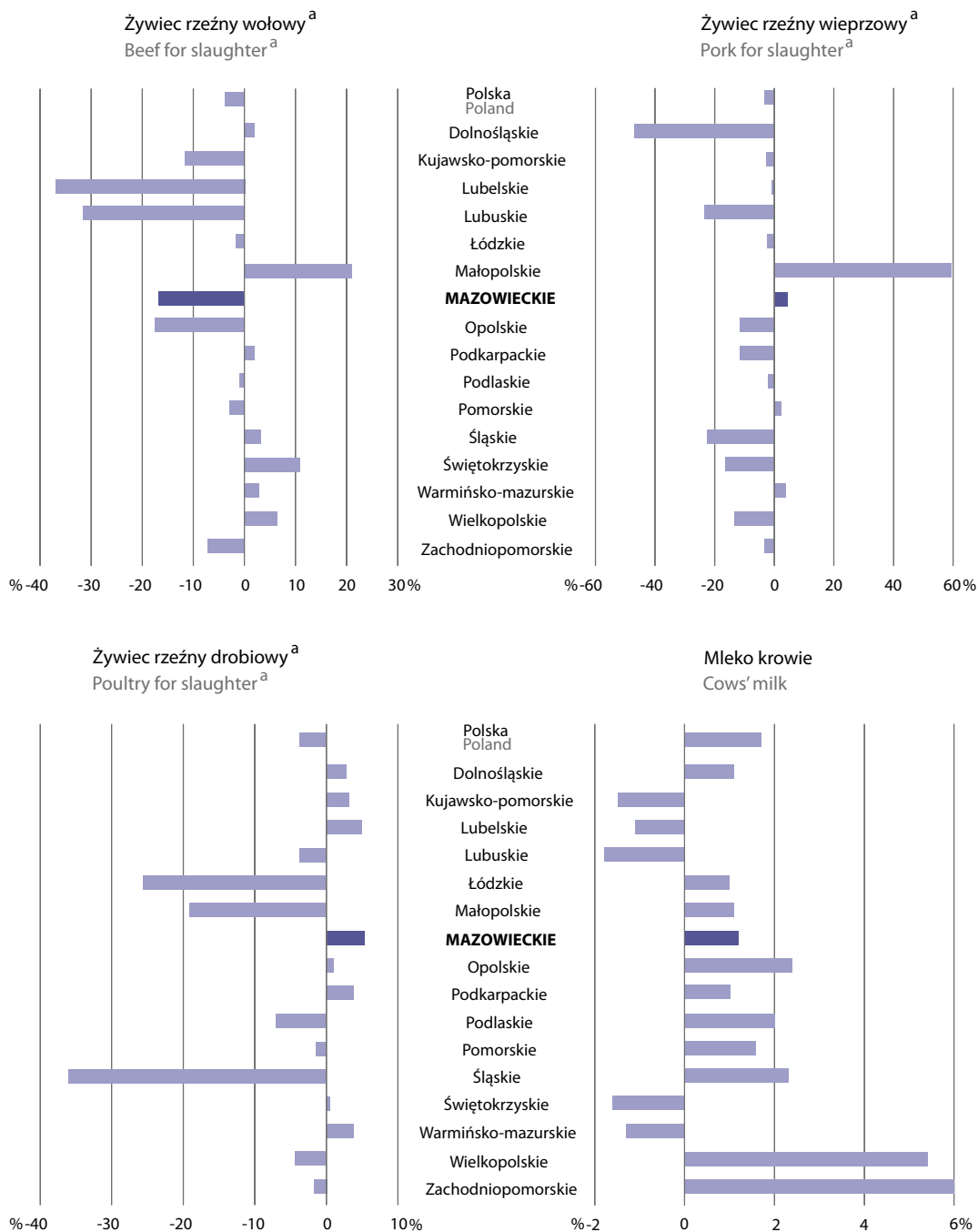
Chart 18. Changes in procurement of selected crop products in 2023 (increase/decrease compared to 2022)

a Łącznie z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego.
a Including cereal mixed, excluding sowing seed.

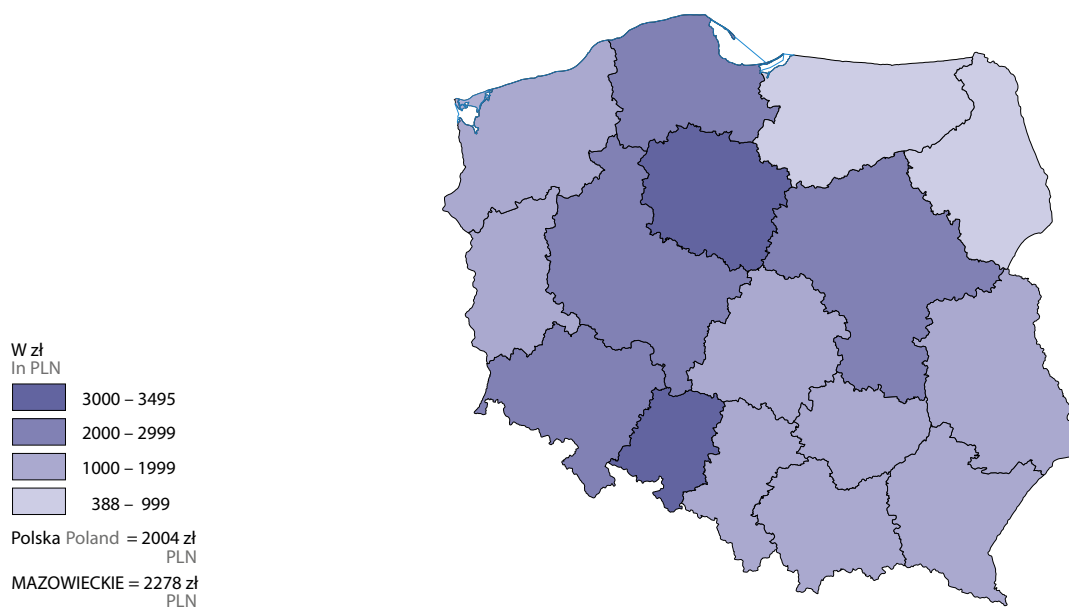
Wykres 19. Zmiany w skupie wybranych produktów zwierzęcych w 2023 r. (wzrost/spadek w stosunku do 2022 r.)

Chart 19. Changes in procurement of selected animal products in 2023 (increase/decrease compared to 2022)

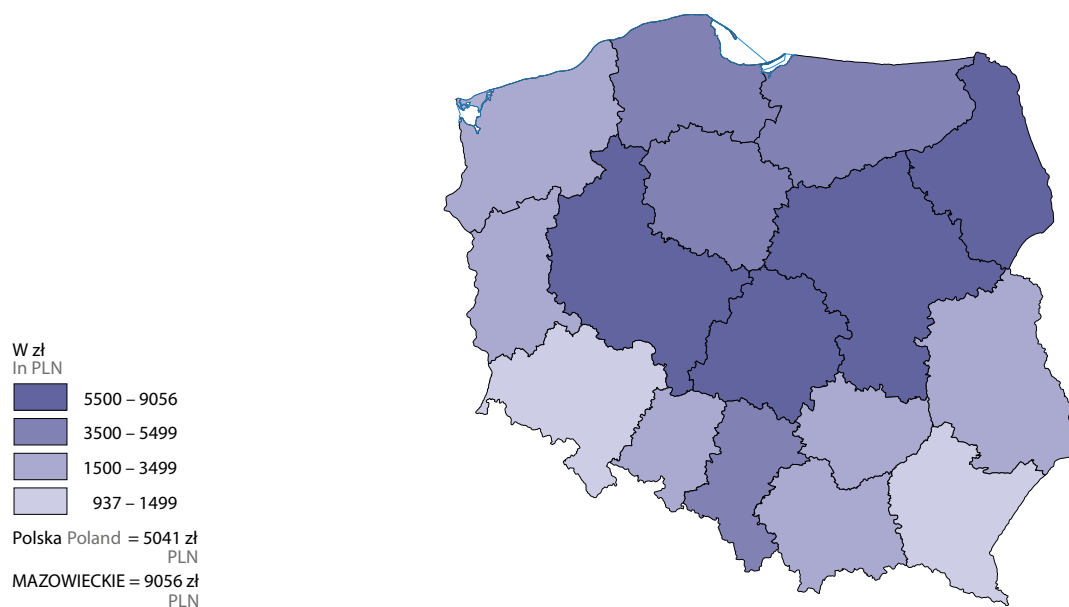

^a W wadze żywej.
^a In live weight.

Mapa 5. Wartość skupu produktów roślinnych na 1 ha użytków rolnych w 2023 r.
Map 5. Procurement value of crop products per 1 ha of agricultural land in 2023

Mapa 6. Wartość skupu produktów zwierzęcych na 1 ha użytków rolnych w 2023 r.
Map 6. Procurement value of animal products per 1 ha of agricultural land in 2023

Ceny produktów rolnych w skupie i na targowiskach

Procurement prices and marketplace prices of agricultural products

W 2023 r. w województwie mazowieckim na rynku rolnym przeciętne ceny podstawowych produktów rolnych ukształtowały się w większości poniżej poziomu sprzed roku.

Przeciętna cena pszenicy konsumpcyjnej i paszowej (bez ziarna siewnego) w skupie w województwie mazowieckim w 2023 r. wyniosła 97,92 zł za 1 dt i była o 34,1% niższa niż w 2022 r. oraz niższa od średniej krajowej o 0,9%, która wyniosła 98,79 zł. Za 1 dt pszenicy najwięcej płacono w województwie lubuskim – 108,65 zł, najmniej zaś w województwie podkarpackim – 87,57 zł. W porównaniu z 2022 r. cena skupu pszenicy spadła we wszystkich województwach; najbardziej w województwie podkarpackim (o 38,3%) i dolnośląskim (o 38,0%).

W 2023 r. średnia cena skupu żyta kształtowała się na poziomie znacznie niższym niż przed rokiem. Za 1 dt żyta płacono 69,16 zł, tj. mniej o 42,0%. W porównaniu ze średnią krajową (72,47 zł) cena żyta była niższa o 4,6%. Najwięcej za żyto w skupie płacono w województwie zachodniopomorskim – 76,12 zł, a najmniej w podlaskim – 65,73 zł. W stosunku do 2022 r. we wszystkich województwach odnotowano spadek ceny żyta; największy w dolnośląskim (o 45,5%) oraz w podlaskim i świętokrzyskim (po 42,2%).

W 2023 r. w skupie za ziemniaki jadalne (bez wczesnych) płacono średnio 144,12 zł za 1 dt, tj. więcej o 51,7% niż przed rokiem. W porównaniu ze średnią w kraju (114,50 zł) w województwie mazowieckim ziemniaki były droższe o 25,9%. Za ziemniaki w skupie najwyższą cenę uzyskano w województwie mazowieckim, a najniższą w podlaskim – 89,49 zł. W stosunku do roku poprzedniego we wszystkich województwach zanotowano wzrost ceny ziemniaków jadalnych; największy w warmińsko-mazurskim (o 54,0%) i mazowieckim .

Tablica 7.
Table 7.

Przeciętne ceny skupu wybranych produktów rolnych w województwie mazowieckim
Average prices of selected agricultural products in Mazowieckie Voivodship

Wyszczególnienie Specification	2010	2020	2021	2022	2023
	w zł in PLN				
Pszenica (bez ziarna siewnego) – za 1 dt Wheat (excluding sowing seed) – per dt	60,86	76,04	99,16	148,53	97,92
Żyto (bez ziarna siewnego) – za 1 dt Rye (excluding sowing seed) – per dt	42,41	49,57	76,44	119,29	69,16
Ziemniaki jadalne (bez wczesnych) – za 1 dt Edible potatoes (excluding early kinds) – per dt	66,19	84,48	78,16	94,99	144,12
Buraki cukrowe – za 1 dt Sugar beets – per dt	11,12	10,78	13,01	21,23	20,28
Rzepak i rzepik przemysłowy – za 1 dt Rape and turnip rape industrail – per dt	133,58	165,93	238,29	306,26	197,30
Żywiec rzeźny w wadze żywej – za 1 kg: Animals for slaughter in live weight – per kg:					
bydło (bez cieląt) cattle (excluding calves)	4,35	6,45	7,52	10,32	11,04
cielęta calves	8,66	8,21	9,78	11,21	11,99
trzoda chlewna pigs	3,92	5,20	4,95	6,99	8,72
drób poultry	3,21	3,36	3,96	5,96	5,56
Mleko krowie – za 1 l Cows' milk – per l	1,06	1,37	1,57	2,30	2,06
Jaja kurze konsumpcyjne – za 1 szt. Consumer hen eggs – per unit	0,19	0,20	0,29	0,47	0,50

Przeciętna cena skupu buraków cukrowych wyniosła 20,28 zł za 1 dt i była o 4,5% niższa w stosunku do 2022 r. i o 6,8% wyższa niż średnia w kraju (18,99 zł). Najwyższą cenę tego produktu odnotowano w województwie łódzkim – 22,42 zł, a najniższą w małopolskim i świętokrzyskim – po 11,50 zł. W porównaniu z rokiem poprzednim cena skupu buraków cukrowych wzrosła w 5 województwach; najbardziej w województwie zachodniopomorskim i łódzkim (odpowiednio o 10,2% i 9,0%).

W 2023 r. w województwie mazowieckim za 1 dt rzepaku i rzepiku przemysłowego w skupie płacono średnio 197,30 zł i było to o 35,6% mniej niż w roku ubiegłym i o 0,2% więcej niż płacono średnio w kraju (196,93 zł). Najwyższą cenę skupu tego surowca uzyskano w województwie opolskim – 207,80 zł, a najniższą w podkarpackim – 183,89 zł. We wszystkich województwach odnotowano w skali roku spadek ceny tego produktu; największy w pomorskim i warmińsko-mazurskim (odpowiednio o 42,1% i 41,5%).

Ceny skupu podstawowych gatunków warzyw były w większości niższe niż w 2022 r. Za 1 dt kapusty płacono 155,82 zł, tj. mniej o 2,2%, pomidorów – 337,25 zł, tj. mniej o 20,3%, papryki – 393,99 zł, tj. mniej o 1,0%, marchwi – 59,97 zł, tj. mniej o 14,2%, buraków – 66,34 zł, tj. mniej o 40,6% oraz kalafiorów – 168,85 zł, tj. mniej o 2,9%. Więcej niż przed rokiem płacono za cebulę – 239,09 zł, tj. więcej o 112,2% oraz ogórki – 278,35 zł, tj. więcej o 7,3%.

Ceny skupu owoców z drzew i krzewów owocowych w kilku przypadkach były wyższe niż przed rokiem. Najbardziej wzrosły ceny gruszek – o 49,1% i śliwek – o 37,8%. Wyższe były także ceny skupu czereśni – o 29,4%, jabłek – o 25,5% i wiśni – o 6,0%. Znacznie niższe natomiast były ceny skupu porzeczek – o 71,1%, orzechów włoskich i laskowych – o 70,8% oraz malin – o 46,5%. Mniej płacono również za truskawki, agrest i brzoskwinie – odpowiednio o: 16,1%, 14,8% i 5,5%.

Średnia cena skupu żywca wołowego w wadze żywej w 2023 r. wyniosła 11,04 zł za 1 kg i była o 7,0% wyższa w porównaniu z 2022 r. Cena za ten surowiec uzyskana w województwie mazowieckim była wyższa niż przeciętna w kraju o 6,3%. Za żywiec wołowy najczęściej płacono w województwie zachodniopomorskim – 11,43 zł za 1 kg, a najmniej w dolnośląskim – 8,86 zł. Wzrost ceny skupu żywca wołowego w stosunku do 2022 r. zarejestrowano tylko w 3 województwach, w tym największy w mazowieckim. Największy spadek ceny tego surowca wystąpił w województwie lubuskim i świętokrzyskim (odpowiednio o 10,9% i 10,6%).

W województwie mazowieckim przeciętnie za 1 kg cieląt płacono 11,99 zł i było to o 7,0% więcej niż w 2022 r. i o 5,4% mniej niż średnio w kraju. Najwyższą cenę tego surowca uzyskano w województwie podkarpackim – 17,35 zł, a najniższą w lubuskim – 2,13 zł. W 6 województwach odnotowano spadek ceny cieląt w stosunku do roku poprzedniego – największy w województwie lubuskim – o 30,2%. Natomiast największy wzrost ceny tego surowca wystąpił w województwie dolnośląskim – o 35,5%.

Cena skupu żywca wieprzowego w wadze żywej w 2023 r. ukształtowała się na poziomie wyższym niż przed rokiem. Za 1 kg żywca rzeźnego wieprzowego płacono średnio 8,72 zł, tj. więcej o 24,7%. Średnia cena skupu żywca wieprzowego była wyższa od średniej ceny w kraju o 4,4%. Najwyższą cenę za skup tego surowca uzyskano w województwie dolnośląskim – 9,04 zł, a najniższą w śląskim – 8,02 zł. Największy wzrost ceny skupu w stosunku do roku 2022 odnotowano w województwie opolskim i kujawsko-pomorskim (odpowiednio o 27,3% i 25,5%).

Przeciętna cena skupu drobiu rzeźnego w 2023 r. wyniosła 5,56 zł za 1 kg i w porównaniu z ubiegłoroczną spadła o 6,7%. Cena za 1 kg żywca drobiowego w województwie mazowieckim była o 4,0% niższa od średniej ceny w kraju. Za żywiec drobiowy najczęściej płacono w województwie lubuskim – 6,92 zł, a najmniej w województwie świętokrzyskim – 5,24 zł. Wzrost ceny skupu żywca drobiowego w stosunku do 2022 r. zarejestrowano tylko w 3 województwach, w tym największy w śląskim – o 2,7%. Największy spadek ceny tego surowca wystąpił w województwie warmińsko-mazurskim – o 12,4%

W 2023 r. w województwie mazowieckim za 1 litr mleka płacono 2,06 zł, tj. o 10,4% mniej niż w 2022 r. i o 1,0% mniej niż średnio w kraju. Najwyższą cenę za mleko w skupie odnotowano w województwie podlaskim – 2,21 zł, a najniższą w łódzkim i małopolskim – po 1,97 zł. We wszystkich województwach w stosunku do roku poprzedniego odnotowano spadek ceny mleka; największy w województwie pomorskim (o 13,5%) i w warmińsko-mazurskim (o 13,0%).

Przeciętna cena skupu jaj kurzych konsumpcyjnych wyniosła 0,50 zł i była o 6,4% większa niż w 2022 r. oraz taka sama jak średnia cena w kraju. Najwięcej za 1 jajo płacono w województwie podkarpackim – 0,81 zł, a najmniej w warmińsko-mazurskim – 0,21 zł. Spadek ceny odnotowano w 2 województwach – warmińsko-mazurskim i opolskim (odpowiednio o 8,7% i 2,1%). Największy wzrost w porównaniu z rokiem poprzednim zarejestrowano w województwie podkarpackim i dolnośląskim (odpowiednio o 50,0% i 32,7%).

Na targowiskach w województwie mazowieckim za 1 dt pszenicy płacono średnio 131,05 zł, tj. o 21,6% mniej niż w roku poprzednim i o 2,9% mniej niż średnio w kraju. Najwyższą cenę zanotowano w województwie lubuskim – 157,21 zł, a najniższą w świętokrzyskim – 123,86 zł. W porównaniu z 2022 r. we wszystkich województwach wystąpił spadek ceny pszenicy; największy w kujawsko-pomorskim – o 22,9%.

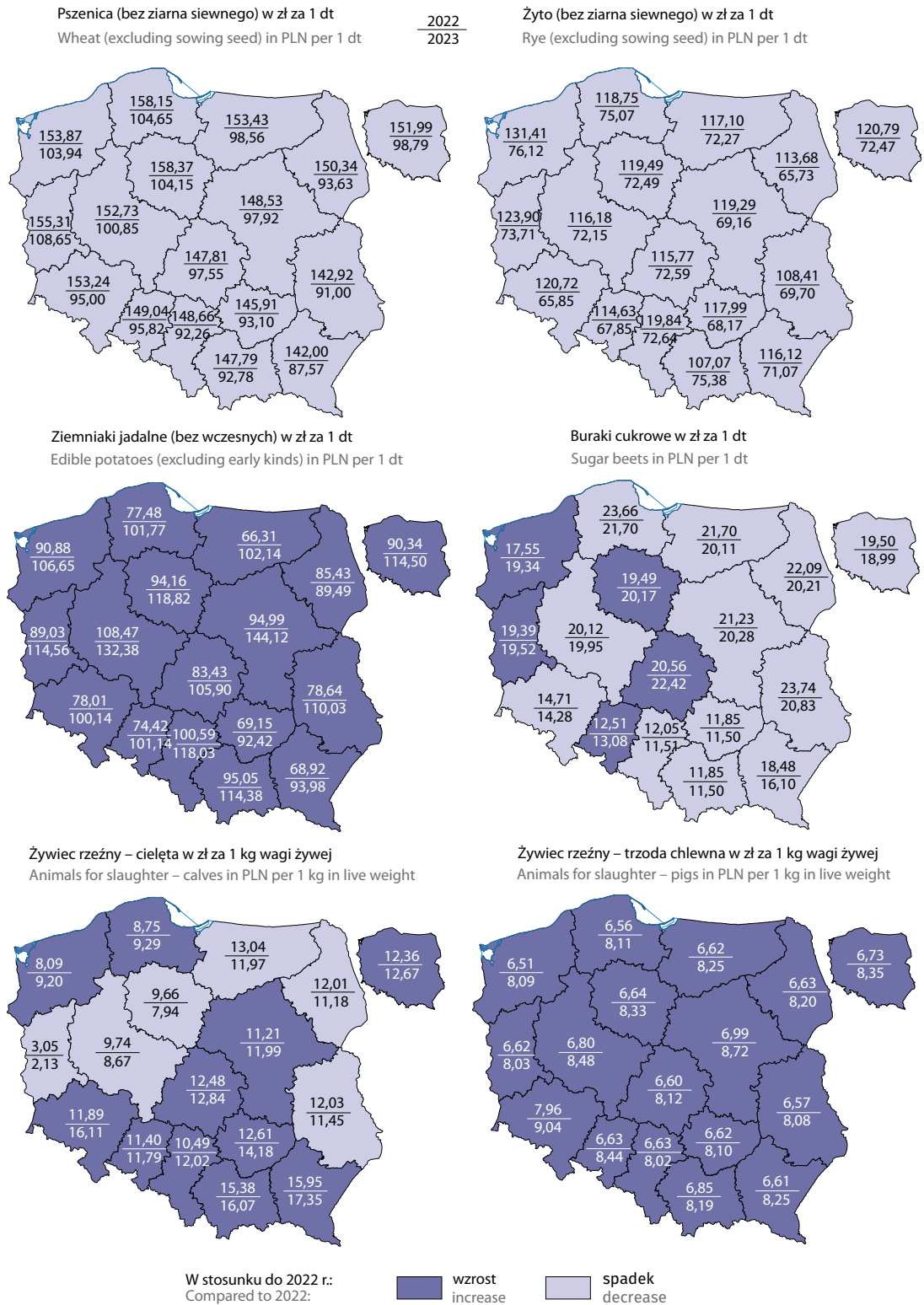
W obrocie targowiskowym cena żyta wyniosła 97,91 zł i była niższa o 18,0% w porównaniu z 2022 r. i niższa o 8,2% w porównaniu ze średnią ceną w kraju. Najwięcej za żyto płacono w województwie pomorskim – 152,50 zł, a najmniej w opolskim – 92,50 zł. Wśród województw w stosunku do roku poprzedniego tylko w pomorskim odnotowano wzrost ceny żyta – o 7,2%. Największy spadek ceny wystąpił w województwie opolskim – o 32,3%.

W 2023 r. na targowiskach za 1 dt jęczmienia płacono średnio 123,82 zł, tj. mniej o 17,5% niż w roku poprzednim i o 2,3% mniej niż średnio w kraju. Najwyższą cenę uzyskano w województwie pomorskim – 154,08 zł, a najniższą w świętokrzyskim – 116,53 zł. Wzrost ceny jęczmienia odnotowano tylko w 2 województwach – dolnośląskim i pomorskim (odpowiednio o 14,3% i 5,3%).

Za 1 dt owsa w obrocie targowiskowym płacono 110,51 zł, tj. o 7,7% mniej niż w 2022 r. i o 6,0% mniej niż średnio w kraju. Najwyższą cenę zarejestrowano w województwie małopolskim – 131,26 zł, zaś najniższą w opolskim – 100,00 zł. We wszystkich województwach odnotowano spadek ceny owsa w stosunku do roku poprzedniego; największy w opolskim – o 27,7%.

Za ziemniaki jadalne na targowiskach w 2023 r. płacono 200,92 zł i w porównaniu z 2022 r. były droższe o 30,7%, a w porównaniu ze średnią ceną w kraju tańsze o 1,2%. Najwyższą cenę za ziemniaki uzyskano w województwie lubuskim – 257,09 zł, a najniższą w małopolskim – 172,54 zł. We wszystkich województwach odnotowano wzrost ceny tego produktu; najwyższy w łódzkim – o 36,4%.

Mapa 7. Przeciętne ceny skupu wybranych produktów rolnych
Average procurement prices of selected agricultural products

Globalna produkcja rolnicza

Gross agricultural output

W 2022 r. w województwie mazowieckim globalna produkcja rolnicza osiągnęła wartość 25,9 mld zł (w cenach stałych) i w porównaniu z poprzednim rokiem zwiększyła się o 10,5%, o czym zadecydowała zarówno wyższa wartość produkcji roślinnej (o 6,9%), jak i produkcji zwierzęcej (o 13,1%). Udział produkcji roślinnej i zwierzęcej w strukturze globalnej produkcji rolniczej stanowił odpowiednio 39,5% i 60,5%. Wzrosła także produkcja końcowa i towarowa odpowiednio o 10,5% i 8,2%. Udział województwa w krajowej globalnej produkcji rolniczej wyniósł 17,6%, końcowej – 18,9%, a towarowej – 18,7%.

Tablica 8. Dynamika globalnej produkcji rolniczej w województwie mazowieckim (ceny stałe)
Table 8. Indices of gross agricultural output in Mazowieckie Voivodship (constant prices)

Wyszczególnienie Specification	2010	2019	2020	2021	2022
	rok poprzedni=100 previous year=100				
Produkcja globalna Gross output	101,2	93,8	113,9	100,7	110,5
roślinna crop	90,4	87,6	109,9	111,2	106,9
zwierzęca animal	112,4	98,5	116,9	93,4	113,1

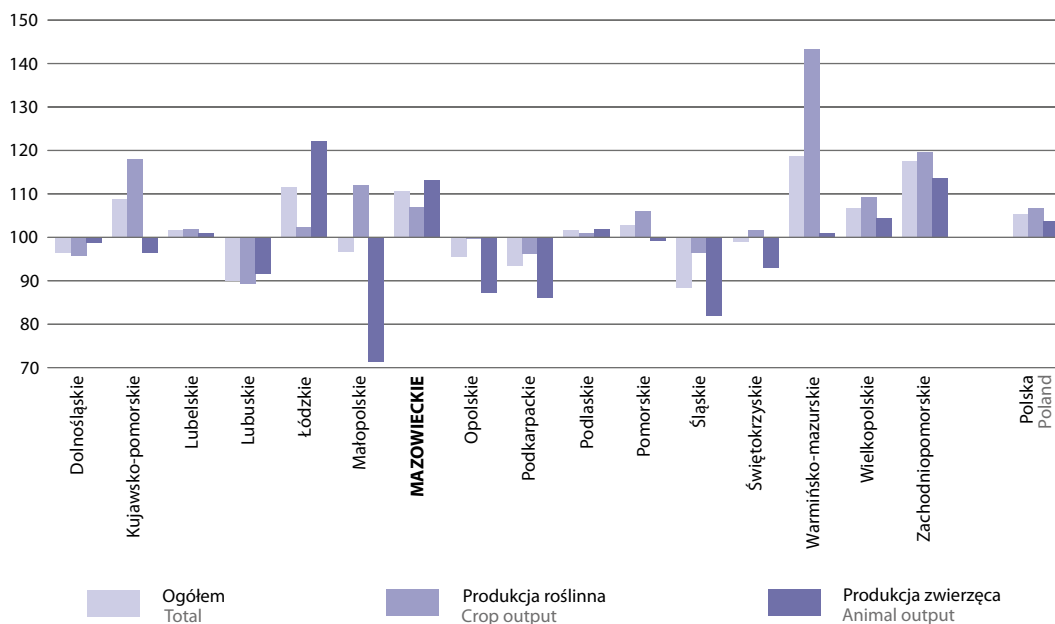
Ponad 1/3 globalnej produkcji rolniczej w kraju wytwarzana jest w województwie mazowieckim i wielkopolskim. W 2022 r. udział tych województw w tworzeniu krajowej produkcji rolniczej wyniósł odpowiednio 17,6% i 16,8%. Globalna produkcja rolnicza w przeliczeniu na 1 ha użytków rolnych wyniosła dla województwa mazowieckiego – 13039 zł, a dla wielkopolskiego – 13887 zł. W kraju przeciętna wartość produktywności ziemi wyniosła 9786 zł na 1 ha użytków rolnych. Oprócz wymienionych województw, wyższą od średniej krajowej wartość wskaźnika odnotowano jeszcze w 3 województwach, tj.: łódzkim – 12508 zł, kujawsko-pomorskim – 10565 zł i świętokrzyskim – 9788 zł. Najniższą wartość produkcji na jednostkę powierzchni rolnej miało województwo podkarpackie – 5263 zł na 1 ha użytków rolnych.

Towarowa produkcja rolnicza liczona w cenach stałych wyniosła 20,4 mld zł i była większa o 8,2% od uzyskanej w 2021 r. Stopień towarowości rolnictwa, wyrażony udziałem produkcji towarowej w produkcji globalnej, zwiększył się z 78,4% do 78,7%. Dominującym składnikiem towarowej produkcji rolniczej jest skup produktów rolnych, którego udział w 2022 r. wyniósł 79,9%. W skali roku skup produktów rolnych zwiększył się o 21,3%, a sprzedaż w obrocie targowiskowym zmniejszyła o 24,1%.

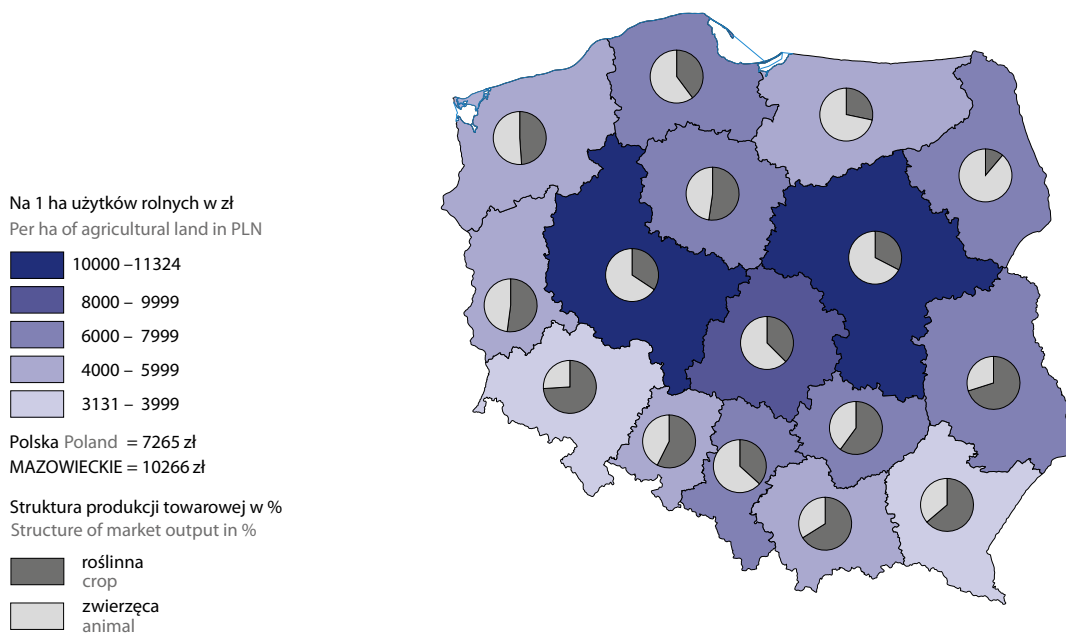
W wewnętrznej strukturze towarowej produkcji rolniczej udział produkcji roślinnej wyniósł 32,6%, a na produkcję zwierzęcą przypadało 67,4%. W relacji do 2021 r. udział produkcji zwierzęcej wzrósł o 5,0 p. proc. W strukturze towarowej produkcji rolniczej największy udział spośród produktów produkcji roślinnej miały owoce (13,3%), warzywa (7,2%) oraz zboża (6,0%). Natomiast z towarowej produkcji zwierzęcej największy udział miała produkcja żywca drobiowego (24,3%), mleka krowiego (22,2%) oraz żywca wieprzowego (10,0%). W układzie województw produkcja roślinna przeważała w 8 województwach: dolnośląskim, kujawsko-pomorskim, lubelskim, lubuskim, małopolskim, opolskim, podkarpackim i świętokrzyskim.

Wykres 20. Dynamika globalnej produkcji rolniczej (ceny stałe z roku poprzedniego) w 2022 r. [rok poprzedni=100]

Chart 20. Indices of gross agricultural output (constant prices from the previous year) in 2022 [previous year=100]

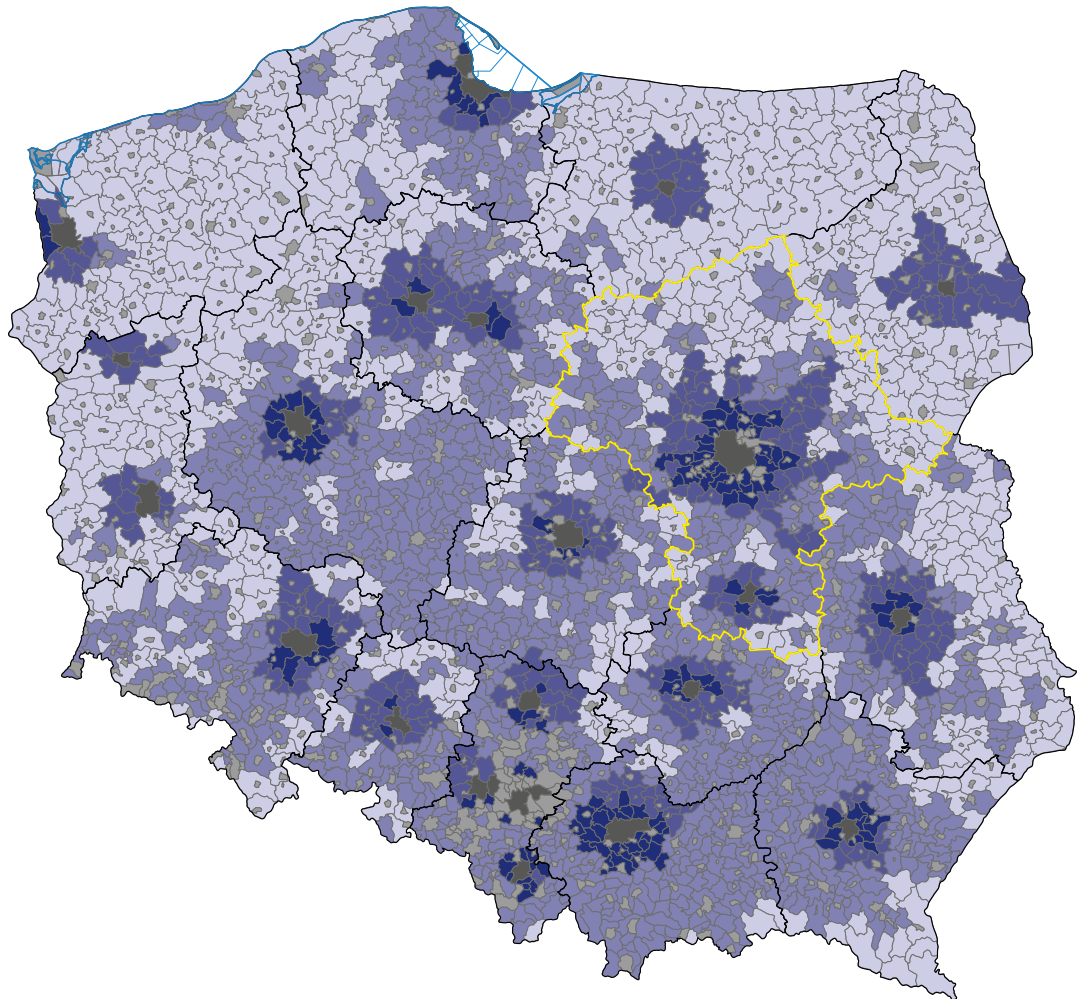
Mapa 8. Towarowa produkcja rolnicza w 2022 r. (ceny stałe z roku poprzedniego)
Map 8. Market agricultural output in 2022 (constant prices from the previous year)

Delimitacja Obszarów Wiejskich (DOW)

Delimitation of Rural Areas

Mapa 9. Delimitacja Obszarów Wiejskich (DOW) (stan w dniu 1 stycznia 2023 r.)
Map 9 Delimitation of Rural Area (as of 1 January 2023)

Obszary wiejskie: Rural areas:	 aglomeracyjne dużej gęstości agglomeration high density	 aglomeracyjne małej gęstości agglomeration low density
	 pozaaglomeracyjne dużej gęstości non-agglomeration high density	 pozaaglomeracyjne małej gęstości non-agglomeration low density
Miasta: Urban areas:	 duże miasta i miasta wojewódzkie great cities and seats of voivodships	 pozostałe miasta other cities

1. Delimitacja Obszarów Wiejskich (DOW) do celów statystycznych została opracowana przez Główny Urząd Statystyczny.
2. Celem DOW jest zapewnienie jednolitej prezentacji wyników badań statystycznych statystyki publicznej dotyczących obszarów wiejskich. Zastosowanie Delimitacji umożliwi szczegółowe prezentowanie danych na temat obszarów wiejskich, z podkreśleniem ich różnorodności.
3. DOW opracowana jest z wykorzystaniem typologii Funkcjonalnych Obszarów Miejskich (FUA; ang. Functional Urban Areas). FUA obejmują miasta i ich strefy dojazdów do pracy. Podziału gmin wiejskich (gmin wiejskich oraz obszarów wiejskich w gminach miejsko-wiejskich – symbol rodzaju jednostki TERYT, odpowiednio 2 i 5) dokonano z uwzględnieniem oddziaływania na nie dużych miast.
4. Delimitacja obejmuje: poziom 1., który odnosi się do lokalizacji obszaru wiejskiego względem FUA miast liczących co najmniej 150 tys. mieszkańców lub FUA miast wojewódzkich; poziom 2. odnosi się do wartości gęstości zaludnienia obszarów wiejskich.

Poziom 1	Poziom 2
Aglomeracyjne	dużej gęstości
	małej gęstości
Pozaaglomeracyjne	dużej gęstości
	małej gęstości

5. W delimitacji wyróżniono następujące grupy obszarów:
  - 1) aglomeracyjne – obszary wiejskie znajdujące się w granicach FUA miast wojewódzkich lub w granicach FUA pozostałych miast, liczących co najmniej 150 tysięcy mieszkańców:
    - aglomeracyjne dużej gęstości – spełniają jednocześnie warunki dla obszarów aglomeracyjnych oraz warunek gęstości zaludnienia większej od średniej gęstości zaludnienia dla Polski,
    - aglomeracyjne małej gęstości – spełniają jednocześnie warunki dla obszarów aglomeracyjnych oraz warunek gęstości zaludnienia równej lub mniejszej od średniej gęstości zaludnienia dla Polski;
  - 2) pozaaglomeracyjne – obszary wiejskie znajdujące się poza granicami FUA miast wojewódzkich lub poza granicami FUA pozostałych miast liczących co najmniej 150 tysięcy mieszkańców:
    - pozaaglomeracyjne dużej gęstości – spełniają jednocześnie warunki dla obszarów pozaaglomeracyjnych i warunek gęstości zaludnienia większej od 1/3 gęstości zaludnienia dla Polski,
    - pozaaglomeracyjne małej gęstości – spełniają jednocześnie warunki dla obszarów pozaaglomeracyjnych i warunek gęstości zaludnienia równej lub mniejszej od 1/3 gęstości zaludnienia dla Polski.
6. Do grupy miast wojewódzkich i pozostałych powyżej 150 tys. mieszkańców zakwalifikowano 25 ośrodków. Średnia gęstość zaludnienia w 2023 r. wynosiła 119,9 osób/km², a próg 1/3 średniej gęstości zaludnienia przyjęto na poziomie 40 osób/km².

Tablica 9. Ludność i powierzchnia według typów obszarów wiejskich w województwie mazowieckim w 2023 r. (w %)

Table 9. Population and area by type of rural areas areas in Mazowieckie voivodship in 2023 (in %)

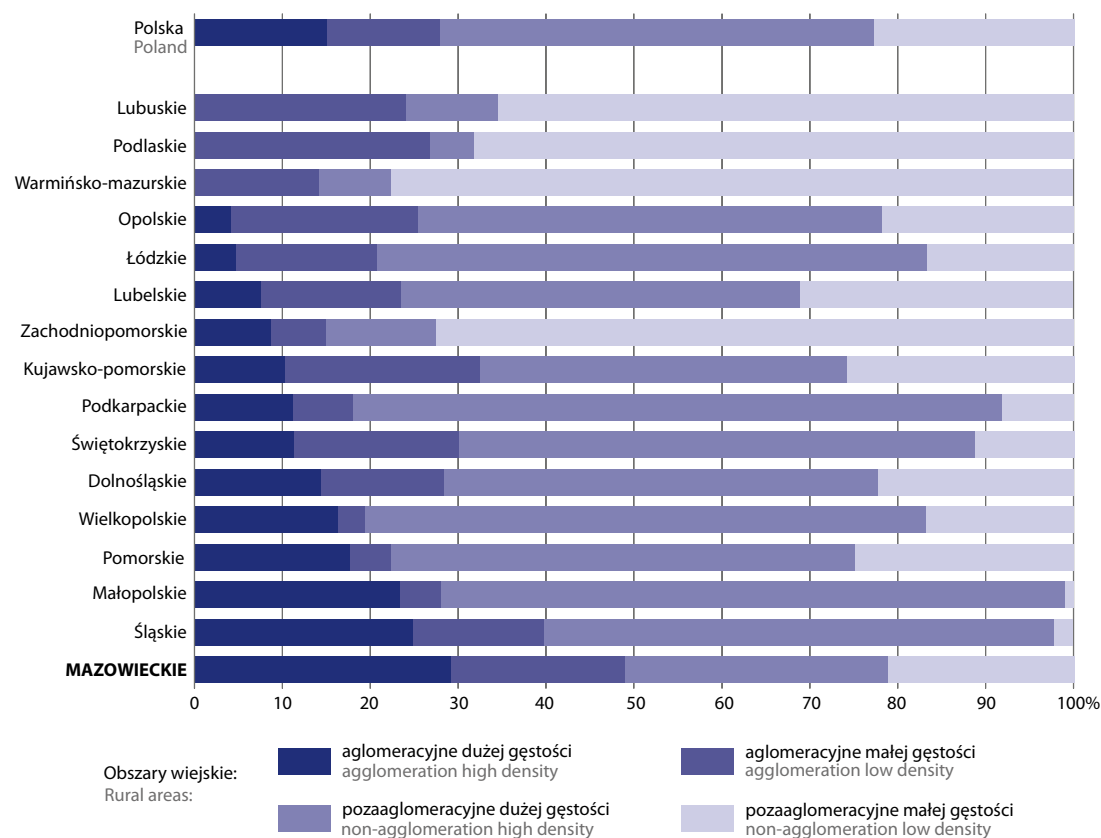
Wyszczególnienie Specification	Aglomeracyjne dużej gęstości Agglomeration high density	Aglomeracyjne małej gęstości Agglomeration low density	Pozaaglomeracyjne dużej gęstości Non-agglomeration high density	Pozaaglomeracyjne małej gęstości Non-agglomeration low density
Ludność Population	29,3	19,7	29,9	21,2
Powierzchnia Area	8,1	19,5	31,6	40,8

Wykres 21. Ludność według typów obszarów wiejskich w 2023 r.

Stan w dniu 31 grudnia

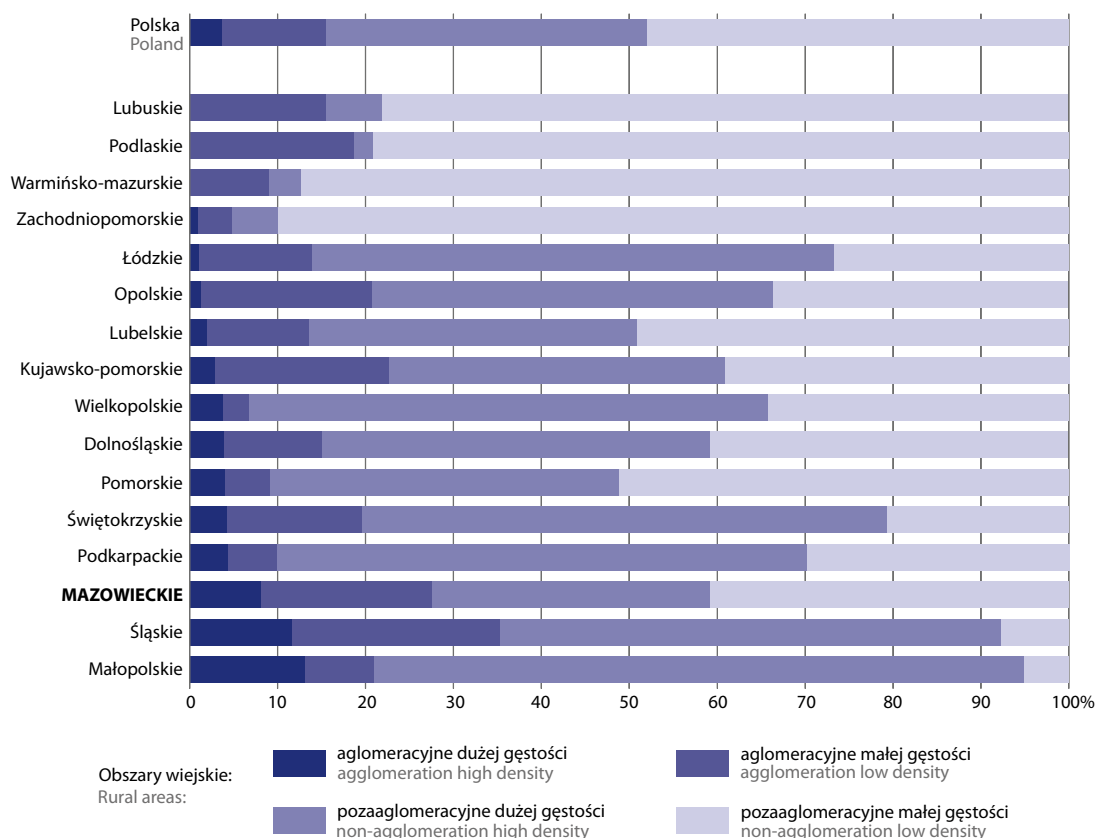
Chart 21. Population by type of rural areas in 2023

As of 31 December

Wykres 22. Powierzchnia według typów obszarów wiejskich w 2023 r.

Chart 22 Area by type of rural areas in 2023

W województwie mazowieckim w 2023 r. liczba ludności zamieszkałej na terenach wiejskich zaliczanych do aglomeracyjnych o dużej gęstości zaludnienia wyniosła 570,2 tys. i stanowiła 10,3% ogółu ludności województwa oraz 24,8% (pierwsza lokata w kraju) ogólnej krajowej liczby ludności mieszkającej na tych terenach. Powierzchnia obszarów aglomeracyjnych o dużej gęstości zajmowała 269,7 tys. ha, tj. 7,6% powierzchni województwa mazowieckiego i 25,4% krajowej powierzchni tych obszarów. W wewnętrznej strukturze każdego województwa największą powierzchnię omawianych obszarów odnotowano w małopolskim – 13,2% i śląskim – 11,7%. W 3 województwach: lubuskim, podlaskim i warmińsko-mazurskim nie wyodrębniono terenów wiejskich aglomeracyjnych o dużej gęstości.

Na obszarach wiejskich zaliczanych do aglomeracyjnych o małej gęstości zaludnienia mieszkało 384,0 tys. osób, tj. 7,0% ludności województwa mazowieckiego oraz 19,6% (pierwsza lokata w kraju) krajowej liczby ludności mieszkającej na tych obszarach. Powierzchnia zajmowała 647,4 tys. ha, co stanowiło 18,2% powierzchni województwa mazowieckiego oraz 18,8% krajowej powierzchni omawianych terenów. W wewnętrznej strukturze województw największy udział powierzchni zaliczanej do terenów wiejskich aglomeracyjnych o małej gęstości odnotowano w śląskim – 23,6% i kujawsko-pomorskim – 19,8%.

W województwie mazowieckim liczba ludności zamieszkała na terenach wiejskich zakwalifikowanych do pozaaglomeracyjnych o dużej gęstości zaludnienia wyniosła 581,7 tys., tj. 10,6% ogółu ludności województwa oraz 7,7% krajowej liczby ludności mieszkającej na tych terenach. Największy udział odnotowano w województwie małopolskim – 16,9% krajowej liczby ludności mieszkającej na tych terenach i wielkopolskim – 13,9%. Powierzchnia obszarów pozaaglomeracyjnych o dużej gęstości zajmowała 1050,7 tys. ha, co stanowiło 29,5% powierzchni województwa mazowieckiego i 9,9% krajowej powierzchni tych obszarów. W wewnętrznej strukturze poszczególnych województw największym udziałem tej powierzchni charakteryzowało się województwo małopolskie – 74,0% i podkarpackie – 60,3%.

Na obszarach wiejskich województwa mazowieckiego zaliczonych do pozaaglomeracyjnych o małej gęstości zaludnienia mieszkało 412,3 tys. osób, tj. 7,5% ludności województwa i 11,9% krajowej liczby ludności zamieszkałej na tych terenach (druga lokata w kraju za województwem warmińsko-mazurskim – 12,5%). Powierzchnia omawianych obszarów zajmowała 1356,7 tys. ha i stanowiła 38,2% powierzchni województwa mazowieckiego oraz 9,7% krajowej powierzchni tych obszarów. Największy udział odnotowano w województwie warmińsko-mazurskim – 14,8% krajowej powierzchni tych obszarów i zachodniopomorskim – 13,8%. W wewnętrznej strukturze województw największą powierzchnią obszarów pozaaglomeracyjnych o małej gęstości charakteryzowało się zachodniopomorskie – 89,9% i warmińsko-mazurskie – 87,3%.

Uwagi metodologiczne

1. Źródła i zakres danych

Dane o produkcji rolniczej opracowano metodą rodzaju działalności, co oznacza sumaryczne ujęcie produkcji roślinnej i zwierzęcej niezależnie od tego, do której sekcji gospodarki narodowej (według Polskiej Klasyfikacji Działalności) zaliczane są podmioty gospodarcze, które tę produkcję wytworzyły.

Publikację opracowano na podstawie:

- wyników Powszechnego Spisu Rolnego 2020 w zakresie powierzchni zasiewów i użytków rolnych,
- wyników ocen i ekspertyz terenowych rzeczoznawców GUS w zakresie plonów i zbiorów,
- wyników sprawozdawczości, danych administracyjnych, wyników badań reprezentacyjnych oraz szacunków w zakresie pogłowia zwierząt gospodarskich i produkcji zwierzęcej,
- wyników sprawozdawczości o cenach i skupie produktów rolnych,
- wyników miesięcznych notowań cen uzyskiwanych przez rolników na targowiskach wybranych produktów rolnych prowadzonych przez sieć stałych ankierów GUS.

Dla lat 2020, 2021 i 2022 do przeliczeń wskaźników natężenia na jednostkę powierzchni przyjęto użytki rolne Powszechnego Spisu Rolnego 2020 (według stanu w dniu 1 czerwca), a dla 2023 r. dane wstępne za 2023 r.

Informacje o skupie produktów rolnych dotyczą ilości i wartości produktów rolnych (roślinnych i zwierzęcych) skupionych przez podmioty gospodarcze bezpośrednio od producentów.

Przeciętne ceny roczne skupu obliczono jako iloraz wartości (bez podatku od towarów i usług) i ilości poszczególnych produktów rolnych skupionych w danym okresie przez podmioty gospodarcze prowadzące skup bezpośrednio od producentów.

Przy ustalaniu produkcji rolniczej w cenach stałych przyjęto ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany (dla sprzedaży targowiskowej – ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach, dla pozostałych elementów produkcji – średnie ceny skupu), z wyjątkiem ziemniaków, warzyw i owoców, w przypadku których przyjmuje się ceny z dwóch ostatnich lat, tj. z roku poprzedzającego rok badany i z roku badanego.

Od 2023 r. zwiększyła się powierzchnia niektórych jednostek podziału terytorialnego o morskie wody wewnętrzne Zatoki Puckiej oraz część Zatoki Gdańskiej (zgodnie z § 6 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 lipca 2021 r. w sprawie państwowego rejestru granic i powierzchni jednostek podziałów terytorialnych kraju). W związku z tym od 2023 r. do przeliczeń wskaźników odnoszących się do powierzchni ogólnej kraju przyjęto całkowitą powierzchnię jednostek, wliczając obszar morskich wód wewnętrznych. Na mapach statystycznych Polski zaznaczono granice morskich wód wewnętrznych uwzględniające te zmiany.

2. Podstawowe pojęcia

Mediana wieku (wiek środkowy) ludności jest parametrem wyznaczającym granicę wieku, którą połowa ludności już przekroczyła, a druga połowa jeszcze nie osiągnęła.

Wskaźnik zatrudnienia obrazuje udział pracujących w liczbie ludności w wieku 15–89 lat.

Gospodarstwo rolne to jednostka wyodrębniona pod względem technicznym i ekonomicznym, posiadająca odrębne kierownictwo (użytkownik lub zarządzający) i prowadząca działalność rolniczą.

Gospodarstwo ekologiczne to gospodarstwo stosujące ekologiczne metody produkcji rolniczej, które posiada certyfikat nadany przez jednostkę certyfikującą lub jest w trakcie przedstawiania na ekologiczne metody

produkcji rolniczej (pod kontrolą jednostki certyfikującej).

Powierzchnia użytków rolnych obejmuje powierzchnię użytków rolnych w dobrej kulturze rolnej i użytków rolnych pozostałych.

Powierzchnia zasiewów to powierzchnia wszystkich upraw zasianych i zasadzonych w gospodarstwie rolnym z wyłączeniem powierzchni upraw zaliczanych od 2010 r. do upraw trwałych, a także powierzchni ogrodów przydomowych i upraw na przyoranie uprawianych jako plon główny.

Globalna produkcja rolnicza obejmuje:

- **produkcję roślinną**, tj. surowe (nieprzetworzone) produkty pochodzenia roślinnego (zbiory danego roku);
- **produkcję zwierzęcą**, tj. produkcję żywca rzeźnego oraz surowych (nieprzetworzonych) produktów pochodzenia zwierzęcego i przyrost pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego – stada podstawowego i obrotowego), do którego zaliczono: bydło, trzodę chlewną, owce, konie i drób.

Towarowa produkcja rolnicza stanowi sumę sprzedaży produktów rolnych do skupu i na targowiskach.

Końcowa produkcja rolnicza stanowi sumę wartości: produkcji towarowej, spożycia naturalnego produktów rolnych pochodzących z własnej produkcji, przyrostu zapasów produktów roślinnych i zwierzęcych oraz przyrostu wartości pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego – stada podstawowego i obrotowego). Produkcja końcowa, w odróżnieniu od produkcji globalnej, nie obejmuje tych produktów pochodzących z własnej produkcji, które zostały zużyte na cele produkcyjne, np. pasz, materiału siewnego, obornika.

Methodological notes

1. Sources and the scope of data

Data regarding agricultural production were compiled using the kind-of-activity method, what is understood as a summing up of the crop and animal production conducted by economic entities, regardless of the section of the NACE Rev. 2 in which they are included.

The publication contains information about:

- results of the Agricultural Census conducted in 2020 in terms of sown area and agricultural land,
- results of assessments and the Statistics Poland experts' assessments in the field of yields and harvest,
- results of reports, administrative data, results of sample surveys and estimates on livestock and animal production,
- results of statistical reports on the prices and procurement of agricultural products,
- monthly quotations of marketplace prices of selected agricultural products received by farmers, carried out by a network of regular interviewers of Statistics Poland.

For 2020, 2021 i 2022 intensity ratios per unit of agricultural land area have been calculated on the basis of agricultural land area of the National Agricultural Census 2020 (as of 1 June) and for 2023 according to the preliminary data.

Information about procurement of agricultural products concern quantity and the value of several agricultural products (crop and animal) purchased by economic entities directly from producers

Procurement prices are average annual prices calculated as a quotient of value (without value added tax – VAT) and quantity of several agricultural products purchased at a given period by economic entities purchasing agricultural products directly from producers.

The current prices for the year preceding the surveyed year were adopted to calculate agricultural output in constant prices (for marketplace sales – prices received by farmers at marketplaces, for other elements of production – average procurement prices), excluding potatoes, vegetables and fruit, for which the average prices from two consecutive years are adopted, i.e. from the year preceding the surveyed year and from the surveyed year.

Since 2023, the area of some territorial division units has increased due to the inclusion of the marine internal waters of the Puck Bay and part of the Gdańsk Bay (in accordance with § 6 item 1 of the Regulation of the Council of Ministers of 16 July 2021 on the state register of borders and the area of territorial division units of the country). Therefore, from 2023, indicators relating to the total area of the country were calculated using the total area of units, including the area of marine internal waters. The boundaries of marine internal waters were marked on the statistical maps of Poland, with adjustment to those changes.

2. Basic definitions

Median age of population is a parameter defining the age limit, which half of the population has already crossed and the other half has not yet reached.

Employment rate is a share of employed persons in population aged 15–89.

An agricultural holding is understood as a single unit, both technically and economically, which has a separate management (holder or manager) and which conduct agricultural activity.

Organic farm uses organic methods of agricultural production which has a certificate granted to it by a certification body or which is under conversion to organic methods of agricultural production (under control of certification body).

Agricultural land area includes agricultural land in a good agricultural condition and other agricultural land.

Sown area is the area of all crops sown and planted in the agricultural holding, except for the area of crops which in 2010 was included in permanent crops, as well as the area of kitchen gardens and crop area intended for ploughing, cultivated as major crop.

Gross agricultural output includes of:

- **crop output**, i.e. raw (not processed) products of plant origin (production for a given year);
- **animal output**, i.e. production of animals for slaughter, raw (not processed) products of animal origin as well as the increase in farm animal stocks (livestock – the basic and working herd), which include: cattle, pigs, sheep, horses and poultry.

Agricultural market output is the sum of agricultural products sales at procurement centres and on marketplaces.

Final agricultural output is the sum of the following values: market output, own consumption of agricultural products from own production, increases in inventories products of plant and animal origin and the increase in farm animal stocks (livestock – the basic and working herd). Final output, as opposed to gross output, does not include those products from own output that were utilized for production purposes, e.g. feed, sown material, manure.

Aneks 1. Spis tablic załączonych do publikacji w wersji elektronicznej (format XLS)

Appendix 1. List of tables attached to the publication in the electronic version (XLS format)

Tablica 1. Ludność w 2023 r.

Table 1. Population in 2023

Tablica 2. Ekologiczne gospodarstwa rolne w 2023 r.

Table 2. Organic farms in 2023

Tablica 3. Powierzchnia wybranych ziemiopłodów w 2023 r.

Table 3. Area of selected crops in 2023

Tablica 4. Plony wybranych ziemiopłodów w 2023 r.

Table 4. Yields of selected crops in 2023

Tablica 5. Zbiory wybranych ziemiopłodów w 2023 r.

Table 5. Production of selected crops in 2023

Tablica 6. Powierzchnia zbóż w 2023 r.

Table 6. Area of cereals in 2023

Tablica 7. Plony zbóż w 2023 r.

Table 7. Yields of cereals in 2023

Tablica 8. Zbiory zbóż w 2023 r.

Table 8. Production of cereals in 2023

Tablica 9. Powierzchnia warzyw gruntowych w 2023 r.

Table 9. Area of ground vegetables in 2023

Tablica 10. Plony warzyw gruntowych w 2023 r.

Table 10. Yields of ground vegetables in 2023

Tablica 11. Zbiory warzyw gruntowych w 2023 r.

Table 11. Production of ground vegetables in 2023

Tablica 12. Powierzchnia drzew owocowych w sadach w 2023 r.

Table 12. Area of fruit trees in orchards in 2023

Tablica 13. Plony z drzew owocowych w sadach w 2023 r.

Table 13. Yields of fruit trees in orchards in 2023

Tablica 14. Zbiory z drzew owocowych w sadach w 2023 r.

Table 14. Production of fruit trees in orchards in 2023

Tablica 15. Powierzchnia krzewów owocowych i plantacji jagodowych w sadach w 2023 r.
Table 15. Area of fruit from shrubs and berry plantations in orchards in 2023

Tablica 16. Plony z krzewów owocowych i plantacji jagodowych w sadach w 2023 r.
Table 16. Yields of fruit from shrubs and berry plantations in orchards in 2023

Tablica 17. Zbiory z krzewów owocowych i plantacji jagodowych w sadach w 2023 r.
Table 17. Production of fruit from shrubs and berry plantations in orchards in 2023

Tablica 18. Zwierzęta gospodarskie w 2023 r.
Table 18. Livestock in 2023

Tablica 19. Skup wybranych produktów rolnych w 2023 r.
Table 19. Procurement of selected agricultural products in 2023

Tablica 20. Przeciętne ceny skupu ważniejszych produktów rolnych w 2023 r.
Table 20. Average procurement prices of major agricultural products in 2023

Tablica 21. Dynamika globalnej produkcji rolniczej (ceny stałe z roku poprzedniego) w 2022 r.
Table 21. Indices of gross agricultural output (constant prices from the previous year) in 2022